

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 19C/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421203284
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radovan Beňo
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2025:6421203284.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

19C/36/2021
– 24 –

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Radovanom Beňom v právnej veci žalobcov 1/ Pharm. A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. X, F., pošta: G. H. I. H., J. K., a 2/ F. L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. X, F., pošta: G. H. I. H., J. K., obaja právne zastúpení: Hudec s.r.o., IČO: 36 855 260, so sídlom Lazaretská 23, 811 09 Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, IČO: 54 669 464, so sídlom L. XXXXX/XXX, XXX XX N., za účasti intervenienta na strane žalovaného: Obec N. N., IČO: XX XXX XXX, so sídlom N. N. J. XX, XXX XX N. N., zastúpený Mgr. et Mgr. Líviou Šouc Kostovou, advokátkou so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

19C/36/2021
– 33 –

I. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobkyni 1/ z titulu náhrady majetkovej škody sumu 613,71 Eur a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 1.500,- Eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi 2/ z titulu náhrady majetkovej škody sumu 1.144,51 Eur a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 1.000,- Eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcov 1/ a 2/ z a m i e t a .

IV. Súd p r i z n á v a žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v časti zaplatenia majetkovej škody v rozsahu 79,66 % a v časti náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %.

V. Súd p r i z n á v a žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v časti zaplatenia majetkovej škody v rozsahu 78,68 % a v časti náhrady nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

19C/36/2021
– 30 –

1.1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 29.10.2021 sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali, aby súd uložil žalovanému (Slovenskej republike) povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 683,21 Eur titulom náhrady majetkovej škody a sumu 9.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a žalobcovi 2/ sumu 1.281,12 Eur titulom náhrady majetkovej škody a sumu 6.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

1.2. Žalobu odôvodnili tým, že v rozhodnom období boli spoluvlastníkmi zrekonštruovaného rodičovského domu žalobkyne 1/ v N. N., súp. č. X na parcele č. XX v k.ú. N. N. a príslušných pozemkov CKN parc. č. XX/X, XX/X, XX, XX, XX, XX, XX/X O. XX/X. V priebehu rokov 1997 až 2000 vykonali plnú rekonštrukciu spomínanej stavby s cieľom túto užívať ako rekreačný objekt prinajmenšom v rozsahu 6 mesiacov v roku s ohľadom na ich dôchodkový vek. S pozemkami bezprostredne hraničia pozemky a stavby vo vlastníctve spoločnosti MZL, s.r.o., IČO: 44 982 755, so sídlom Železničarska 11, Banská Štiavnica, ako aj vo vlastníctve dnes už neexistujúcej spoločnosti LOUDER s.r.o., užívané už od roku 2002 ako drevovýroba. Na susedných pozemkoch stáli pôvodne len stavby súp. č. X - čistiareň odpadových vôd a súp. č. XXX - sklad palív, ktoré mali byť na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu č. D./XXXXX ešte z roku 1997 odstránené. V roku 2002 začala spoločnosť DREVOMAR, s.r.o. užívať objekt čistiarne odpadových vôd ako pílu. Odvtedy sa zo susedného objektu a pozemku na pozemok a stavbu žalobcov začal šíriť nepríjemný hluk a prach, ktorý im bránil v nerušenom užívaní ich majetku. Prevádzkovateľ vybudoval nefunkčný odlučovač pilín. V nasledujúcom období dochádzalo k zmenám vlastníka a prevádzkovateľa píly na iné právnické osoby. Prevádzka píly ustala v roku 2015 z dôvodu smrti spoločníka spoločnosti, ktoré nelegálnu pílu prevádzkovali. V priebehu rokov 2003-2007 boli v areáli zo strany jeho prevádzkovateľov uskutočnené viaceré prestavby čističky odpadových vôd a skladu palív, ako aj vybudované nové pozemné stavby a terénne úpravy, všetky bez náležitého stavebného povolenia. Od 02.10.2020 je novým vlastníkom nehnuteľností a areálu drevovýroby opäť spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je o.i. opracovanie drevenej hmoty a výroba komponentov z dreva. Preto je daný predpoklad, že sa v prevádzke píly bude pokračovať. Nový vlastník na objektoch vykonal a od 28.09.2020 naďalej vykonáva stavebné práce bez náležitého stavebného povolenia, teda v rozpore s § 54 Stavebného zákona č. 50/1976 Zb. Žalobcovia zdôraznili, že na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu ešte z roku 1997 bolo nariadené odstránenie predmetných stavieb čističky odpadových vôd a skladu palív. Odvolací správny orgán naposledy listom z 19.10.2021 upozornil Obec N. N. na potrebu preverenia novej stavebnej činnosti.

1.3. Žalobcovia poukázali chronologicky na priebeh úradného postupu stavebného úradu - Obce N. N. s tým, že dňa 04.05.2018 Obec N. N. po uplynutí takmer 4 mesiacov od zrušenia jej posledného rozhodnutia nadriadeným orgánom po 13. krát vyzvala účastníkov a dotknuté orgány, aby sa vyjadrili vo veci odstránenia stavby. Následne Obec N. N. rozhodnutím zo dňa 27.06.2018 nariadila spoločnosti P. Q., O. odstránenie stavieb. Opäť s tými istými vadami ako v predošlých rozhodnutiach obce. Odstránenie odkopania svahu stavebný úrad vylúčil na samostatné konanie, ktoré sa však doteraz nezačalo. Na základe odvolaní žalobcov zo dňa 01.08.2018 a 06.08.2018, ako aj na základe odvolania spoločnosti P. Q., O. zo dňa 30.07.2018 vo veci opäť rozhodoval odvolací stavebný úrad - Okresný úrad Banská Bystrica, ktorý rozhodnutím č. D./XXXXXX-X zo dňa 15.05.2019 zrušil rozhodnutie Obce N. N. a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací správny orgán konštatoval nerešpektovanie jeho pokynov zo strany Obce N. N.. Vo veci začal prvoinštančný stavebný úrad opäť konať až v marci 2020 a listom zo dňa 11.03.2020 oznámil začatie „opakovaného konania o dodatočnom povolení stavieb podľa § 88b SZ“. Keďže žalobcovia s takýmto postupom nesúhlasili, podali písomné vyjadrenia a zároveň žiadali odvolací správny orgán, ako aj Okresnú prokuratúru Žiar nad Hronom o vykonanie dozoru. Na základe týchto úkonov, ako aj pokynov OÚ Banská Bystrica a OP Žiar nad Hronom dňa 23.07.2020 Obec N. N. uvedené konanie zastavila a rozhodnutím zo dňa 15.07.2020 nariadila vlastníkovi odstránenie stavieb. Voči tomuto rozhodnutiu žalobcovia odvolanie nepodávali, keďže konečne predmetné rozhodnutie rešpektovalo zákon, ako aj všetky záväzné pokyny odvolacieho správneho orgánu. Okresný úrad Banská Bystrica však rozhodnutím č. D./XXXXXX-XXX zo dňa 15.12.2020 rozhodnutie Obce N. N. opäť zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Obec N. N. vo veci následne nekonala, preto sa žalobcovia museli opakovane obrátiť na odvolací správny orgán a na dozorujúcu prokuratúru podaním zo dňa 08.03.2021. Stavebný úrad následne rozhodnutím zo dňa 03.06.2021 zastavil konanie o dodatočnom povolení stavebných úprav s odôvodnením, že v zmysle vykonaného stavebného dohľadu zo dňa 27.05.2021 malo byť zistené, že stavebné úpravy boli odstránené. Jedná sa pritom o výslovne nepravdivé závery. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa 1/ bola nútená podať voči rozhodnutiu dňa 28.06.2021 odvolanie.

1.4. Žalobcovia konštatovali, že orgány verejnej správy pokračujú v porušovaní zákona. Uviedli, že od roku 2009 viedli proti stavebným orgánom konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pričom ani táto skutočnosť, vrátane existencie právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22C/13/2019 zo dňa 24.09.2020 o priznaní náhrady škody, nebola dostatočnou pre správne orgány, aby vo veci začali konať zákonne. V nezákonných postupoch a vedomých a zrejme i zámerých obštrukciách pokračuje Obec N. N. aj v roku 2021.

1.5. Nesprávny úradný postup konštatujú žalobcovia aj v konaní Obce N. N. ako orgánu štátneho stavebného dohľadu. Keď v septembri 2020 žalobcovia opäť zistili nelegálnu stavebnú aktivitu v ich susedstve, požiadali Obec N. N. dňa 29.09.2020 o vykonanie štátneho stavebného dohľadu a zjednanie nápravy. Stavebný úrad nariadil na deň 15.10.2020 vykonanie miestneho zisťovania o čom žalobcu upovedomil. Keď sa na tento úkon dostavil splnomocnený zástupca žalobcov, bol odbitý s tým, že úkon bol vykonaný v inom - skoršom čas. Stavebný úrad tak žalobcom znemožnil účasť na úkone a tento zmaril. Žalobcom dodnes nie je známe aký je výsledok štátneho stavebného dohľadu.

1.6. Vzhľadom k tomu, že predmetné správne konanie, resp. nekonanie stavebných úradov sa pre žalobcov stalo neprehľadné, boli nútení vyhľadať odbornú pomoc právnych zástupcov. V prípade žalobkyne 1/ išlo o R. B. M., P. P. C. a LEGATE ADVISORY SERVICES, k.s., v prípade žalobcu 2/ o JUDr. Mareka Hudeca. Vzhľadom na priložené vyúčtovania žalobcom za obdobie od 04/2018 do 29.03.2021 vznikla škoda, ktorú redukovali v zmysle § 18 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. tak, že žalobkyňa 1/ si uplatnila náhradu škody vo výške 683,21 Eur a žalobca 2/ vo výške 1.281,12 Eur. Žalobcovia uviedli, že v súvislosti s rovnakým konaním orgánov stavebnej správy im bola časť ich trov právneho zastúpenia, ako aj cestovné výdavky súvisiace so skoršími správnymi konaniami za obdobie od 07.06.2015 do 03.04.2018 už nahradená na základe rozsudku OS Žiar nad Hronom sp. zn. 22C/13/2019 zo dňa 24.09.2020. Základ sporu spočíva v nezákonnom úradnom postupe a príčinná súvislosť so škodou vo výdavkoch na právne zastúpenie.

1.7. Stavebné úrady napriek zrozumiteľnému zneniu zákona odmietli a odmietajú konať o odstránenie stavieb a stavebných úprav, ako je to zrejmé z úkonov Obce N. N., ktorá v jednom konaní v priebehu rokov najskôr vydala dodatočné stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie, následne rozhodnutie o odstránení stavby, pričom následne zistila, že dôvod konania nie je a konanie zastavila. Následne opakovane produkovala zmätočné, nedostatočné a nepreskúmateľné rozhodnutia a ignorovala závažné pokyny nadriadeného správneho orgánu, pričom vo veci opakovane spôsobuje obštrukcie nedôvodným prerušovaním konania, nedodržiavaním lehôt na rozhodnutie veci a na predloženie veci odvolaciemu orgánu, hoci bola na takýto postup už v minulosti mnohokrát upozornená zo strany všetkých dozorujúcich orgánov. Ani po takmer 20 rokoch neboli orgány stavebnej správy schopné dospieť k vyriešeniu veci. Žalobcovia sa preto domnievajú, že samotné konštatovanie porušovania ich práv (obdobne ako v konaní vedenom na OS Žiar nad Hronom pod sp. zn. 22C/13/2019) nie je dostatočným zadostučinením a nenahradí energiu a roky, ktoré chceli venovať zasluženému odpočinku v ich dôchodkovom veku. Postup orgánov verejnej správy im ubera množstvo energie a životného optimizmu a berie im dôvod dôverovať Slovenskej republike ako právnenému štátu. Správne orgány napriek vedomosti o prokurátorskom dozore a existujúcich súdnych sporoch a ich výsledku vo veci vôbec nezjednali nápravu. Namiesto urýchleného zjednania nápravy vo veci vykonali ďalšie zmätočné rozhodnutia a spôsobili opakovane prieťahy v konaní v rozsahu od 04/2018 do 29.03.2021, t.j. ďalších 36 mesiacov. Žalobcovia nenávratne stratili bezmála 20 rokov ich dôchodkového veku, ktorý plánovali prežiť v príjemnom prostredí rodiska žalobkyne 1/. Uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch stanovili ako trojnásobok naposledy priznanej výšky v konaní sp. zn. 22C/13/2019, čo zároveň rešpektuje zákonné obmedzenia výšky tejto náhrady.

1.8. Škoda bola spôsobená nezákonným postupom prvoinštančného a odvolacieho správneho orgánu v rozhodnom období od 27.03.2018 do 29.03.2021. Žalobcovia podali dňa 29.03.2021 žiadosť o predbežné prerokovanie uplatňovaných nárokov v rozsahu uvedenom v žalobe. Dňa 14.06.2021 obdržali od žalovaného odpoveď, v ktorej poprel existenciu príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou, ako aj výšku škody a odkázal žalobcov na súd.

2.1. Žalovaný vo vyjadreniach k žalobe uviedol, že dňa 29.03.2021 mu bola doručená žiadosť žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorou si žalobcovia uplatnili nárok na náhradu škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom stavebného úradu Obce N. N. vo veci odstránenia stavieb na pozemkoch parc. č. X/X, X/X, X/X, X/XX, XX/X, XX/X O. XX v k.ú. N. N. vlastníka stavieb - spoločnosti MONAQ Leasing, a.s., zapísaných na LV č. XXXX. Za rozhodné obdobie, kedy mala škoda byť spôsobená nezákonným postupom prvoinštančného a odvolacieho správneho orgánu označili obdobie od 27.03.2018 do 26.03.2021. Žalovaný uplatnený

nárok žalobcov predbežne prerokoval a o jeho negatívnom stanovisku boli žalobcovia vyrozumení listom zo dňa 09.06.2021, doručeným 14.06.2021.

2.2. Žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o základ sporu (nezákonný úradný postup a príčinná súvislosť so škodou spočívajúcou vo výdavkoch na právne zastúpenie), je pravdou, že za predošlé obdobie od 07.06.2015 do 03.04.2018 boli žalobcom priznané nároky súdnym rozhodnutím. Hoci sa nároky týkajú stále toho istého stavebného konania, nie je možné automaticky konštatovať, že aj v tomto prípade došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Tiež nie je prípustné, aby bola žalobcom za rovnaké obdobie 3 rokov priznaná vyššia náhrada nemajetkovej ujmy ako v predošlom rozhodnutí súdu.

2.3. Žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žalobcovia si uplatňujú náhradu škody za obdobie nesprávneho úradného postupu od 27.03.2018 do 26.03.2021, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola žalovanému doručená 29.03.2021 a žaloba o náhradu škody bola podaná dňa 29.10.2021. V zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, pričom ide o subjektívnu premlčaciu dobu. Žalovaný má za to, že za začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné považovať dátum 27.03.2018, keďže žalobcovia v tom čase museli mať vedomosť o konkrétnej majetkovej škode a nemajetkovej ujme, ktorá im vznikla, nakoľko jej výšku mohli vyčíslieť vďaka náhrade, ktorá im bola priznaná za predchádzajúce súdne konanie. Subjektívna premlčacia doba tak uplynula dňa 27.03.2021, ešte pred doručením žiadosti žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalovanému. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/237/2007 a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 907/2016.

2.4. Súd musí pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadňovať aj primeranosť k už vyplateným finančným kompenzáciám, v tomto prípade v konaní sp. zn. 22C/13/2019 s tým, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a mohlo by bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach. Žalobcami uplatňovanú výšku nemajetkovej ujmy v danom súdnom konaní preto považuje za neprípustnú. V ďalšom žalovaný rozporoval prehľad fakturovaných úkonov právnej služby zo strany žalobcov a poukazoval na nezrovnalosti v ich vyúčtovaniach.

3.1. Žalobcovia vo vyjadreniach zo dňa 20.01.2022 a 14.10.2022 uviedli, že nepovažujú vznesenú námietku premlčania za dôvodnú. Poukázali na ust. § 1 písm. a) a § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z., podľa ktorých boli všetky hmotnoprávne aj procesnoprávne lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v roku 2020 predĺžené o 35 dní a v roku 2021 o ďalších 40 dní. Subjektívna premlčacia lehota tak nemohla uplynúť 27.03.2021, ako nesprávne tvrdí žalovaný. Premlčacia doba začína plynúť až momentom, kedy sa poškodený dozvie o škode, čo nemôže byť skôr, ako škoda vôbec objektívne vznikla. Uplatnené nároky v tomto konaní majú povahu náhrady za uhradené trovy právneho zastúpenia, t.j. majú povahu skutočnej škody. Najstarší uplatnený nárok na náhradu škody v prípade žalobkyne 1/ je náhrada za právnu službu poskytnutú dňa 02.05.2018 vo výške 70,85 Eur, za ktorú žalobkyňa obdržala vyčíslenie a vyúčtovanie od advokátov dňa 04.06.2018 a zaplatila za ňu dňa 30.08.2018. Najstarší uplatnený nárok na náhradu škody v prípade žalobcu 2/ je náhrada za právnu službu poskytnutú dňa 05.06.2018 vo výške 70,85 Eur, za ktorú žalobca 2/ obdržal vyčíslenie a vyúčtovanie od advokáta 11.12.2018 a zaplatil zaň dňa 04.01.2019. Premlčacia doba teda v prípade žalobkyne 1/ ohľadom najstaršieho z nárokov na náhradu škody začala plynúť dňa 30.08.2018 a v prípade žalobcu 2/ dňa 04.01.2019, preto nemôžu byť premlčané. Ďalej žalobcovia uviedli, že v marci 2018 nemohli vedieť ani predpokladať, že správne orgány budú pokračovať v prietahoch, ignorovať usmernenia nadriadeného správneho orgánu, ako aj zákonné lehoty.

3.2. Majú za to, že dôvod zvýšenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v porovnaní s predošlým obdobím rokov 2015-2017 je daný. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z.z. je predovšetkým úprava zodpovednostných vzťahov orgánov verejnej moci za spôsobenú škodu. Každý zodpovednostný vzťah má zároveň preventívnu funkciu a má viesť k tomu, aby orgány verejnej moci neporušovali zákony a postupovali správne. Konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom vnímajú žalobcovia ako nástroj, ktorý by mal primäť správne orgány k dodržiavaniu zákona a skončeniu nekonečného konania o odstránení nelegálnych stavieb v ich susedstve. Samotné konštatovanie porušenia svojich práv žalobcovia nepovažujú za dostatočné. Súd by mal pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy zohľadniť, že žalobcovia o zjednanie zákonného stavu (rešpektovanie predpisov stavebného práva) žiadajú stavebnú správu nepretržite od roku 2002. Takéto zjednanie nápravy neprinieslo ani iniciovanie prvého konania o náhradu škody v roku 2007, ani právny názor NS SR prezentovaný v rozsudku sp. zn. 6Sžo/395/2009, ani ďalšia žaloba o náhradu škody z roku 2018, ani rozhodnutie súdu z roku 2020. Žalobcovia opakovane využili všetky dostupné prostriedky nápravy,

vrátane sťažností odvolaciemu správne mu orgánu, žiadosti o pridelenie veci inému stavebnému úradu, žiadosti prokuratúre o vykonanie dozoru. Doplnili, že z obhliadky vykonanej dňa 21.07.2022 vyplýva, že susedstve žalobcov sú odparkované aj nákladné vozidlá a zložený stavebný materiál, čo by mohlo nasvedčovať plánovanej prestavbe či prístavbe v areáli.

4.1. Intervenient – Obec N. N. v písomných vyjadreniach uviedol, že Okresný súd Bratislava II v konaní sp. zn. 12C/84/2009, kde sa žalobcovia domáhajú náhrady škody v súvislosti s totožným stavebným konaním za obdobie rokov 2003-2015 žalobu žalobcov zamietol. Stavebný úrad preto očakával rovnaký výsledok aj vo veci vedenej na OS Žiar nad Hronom pod sp. zn. 22C/13/2019 za obdobie rokov 2015-2018, a to aj z dôvodu, že prevádzka úplne skončila činnosť už od roku 2011. Minimálne od roku 2011 mohli žalobcovia užívať nehnuteľnosť bez akýchkoľvek obmedzení. Stavba žalobcov je vzdialená od bývalej prevádzky viac ako 70 metrov. Vizualne je úplne oddelená bujnou a neudržiavanou bohatou vegetáciou stromov a krovín. Žalobcovia ju využívajú len sporadicky, maximálne 3 krát do roka. V stavebných konaniach sú podľa názoru intervenienta prietahy bežné, avšak v tomto konaní sú spôsobené konaním žalobcov. Prietahy v konaní neboli spôsobené svojvoľným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom stavebného úradu), stavebný úrad postupoval v konaní podľa ustanovení Stavebného zákona a Správneho poriadku. Intervenient sa vyjadril, že nerozumie, prečo odvolací orgán ruší jeho prvostupňové rozhodnutia s poukazom na nedostatočne zistený skutkový stav, keď tento sa nezmenil od roku 2008.

4.2. Intervenient má za to, že žalobcovia nepreukázali, že by sa dopustil nesprávneho úradného postupu. Absentuje príčinná súvislosť medzi hypotetickým protiprávnym konaním a hypotetickou škodou. Žalobcovia predmetné nehnuteľnosti nikdy riadne neužívali, navštevujú ich len sporadicky, dlhodobo žijú v zahraničí a nikdy ani predmetné nehnuteľnosti neprenajímali, ani ich nepoužívali na podnikateľské účely. Nemožno teda hovoriť o akejkoľvek škode a/alebo ušlom zisku žalobcov. V priemyselnom areáli v susedstve žalobcov sa dlhodobo nevykonáva žiadna činnosť, preto nemožno hovoriť ani o žiadnej rušivej činnosti. Právne služby poskytované žalobcom zo strany advokátov neboli účelné a opodstatnené, na strane žalobcov neexistovala akákoľvek povinnosť zasielať a podávať nimi podávané podnety prostredníctvom advokátov, zo žiadneho právneho predpisu nevyplývala povinnosť žalobcov byť právne zastupovaní. Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že dochádza k strpčovaniu, resp. znižovaniu kvality ich života, za všetku eventuálnu rušivú činnosť je zodpovedný vlastník pozemkov susediacich so žalobcami, resp. iný oprávnený užívateľ, čo nie je žalovaný, ani Obec N. N..

5. Po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní tunajší súd rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 19C/36/2021-261 zo dňa 24.11.2022, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ z titulu náhrady majetkovej škody sumu 491,08 Eur a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 1.500,- Eur a žalobcovi 2/ z titulu náhrady majetkovej škody sumu 1.178,60 Eur a z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 1.000,- Eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcov zamietol a rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

6.1. Na základe odvolania žalobcov 1/ a 2/, žalovaného aj intervenienta Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 14Co/39/2023 zo dňa 06.11.2023 rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 24.11.2022 zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6.2. Krajský súd uviedol, že pokiaľ okresný súd považoval časť žalobkyňou 1/ uplatneného nároku za premlčanú, dostatočným spôsobom nešpecifikoval počiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby, ani kedy došlo k uplynutiu premlčacej doby. Nie je zrejmé, či a ak áno, ako sa súd vysporiadal s právnym posúdením v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a či započítal lehotu počas predbežného prerokovania nároku do plynutia premlčacej doby, resp. ustálil, že táto lehota počas predbežného prerokovania nároku neplynie. Premlčacia doba v prípade nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. plynie odo dňa získania vedomosti poškodeného o škode, teda o tom, že vznikla. Pri stanovení počiatku plynutia premlčacej doby je potrebné vziať do úvahy vedomosť poškodeného o vzniku škody, pričom táto škoda musí reálne aj vzniknúť v majetkovej sfére poškodeného. Krajský súd uviedol, že lehoty, ktoré boli zákonom č. 62/2020 Z.z. predĺžené, sa po uplynutí stanoveného obdobia na ďalšie súkromnoprávne vzťahy nevzťahujú a premlčacie doby sa vo všetkých konaniach automaticky nepredlžujú o dané doby, po ktoré neplynuli. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, že úkon vykonaný dňa 02.05.2018 nebol vykonaný zástupcom žalobkyne 1/, s čím ona v odvolaní nesúhlasila, nie je zrejmé, či a ako súd vyhodnotil predložené listiny na č.l. 193 a 196pv spisu.

6.3. K odvolacím námietkam žalobcov v časti, v ktorej im nebola priznaná celá uplatnená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch krajský súd uviedol, že ich s prihliadnutím na zistený skutkový stav

a posúdenie vykonané súdom prvej inštancie nemožno považovať za dôvodné, keď súd dôsledne aplikoval § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom v tomto smere je potrebné poukázať aj na § 17 ods. 4 citovaného zákona, podľa ktorého výška nemajetkovej ujmy priznaná podľa ods. 2 nemôže byť vyššia, ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Krajský súd ďalej uviedol, že z obsahu žaloby, ako aj vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov na pojednávaní dňa 22.09.2022 je zrejmé, že sa žalobcovia domáhajú náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu intervenienta na strane žalovaného - Obce N. N., pričom čiastočne možno prisvedčiť aj žalovanému, že samotná žalobkyňa 1/ vo svojej výpovedi uvádzala skutočnosti, z ktorých možno vyvodiť, že ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti bola „obťažovaná existenciou stavby v období po tom, ako v tejto stavbe bola zriadená píla – drevovýroba“. Z jej výpovede však zároveň možno dospieť k názoru, že sa intenzívne venovala existujúcemu stavebnému konaniu najprv sama, potom prostredníctvom právnych zástupcov. Vo svojej výpovedi uvádzala aj okolnosti vo vzťahu k správne konaniu a rovnako aj okolnosti vo vzťahu k činnosti píly, resp. otázke obáv v tom smere, aká činnosť v predmetnej stavbe bude vykonávaná. Okresný súd dostatočným spôsobom s prihliadnutím na zistený skutkový stav nešpecifikoval existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom, od ktorého žalobcovia odvodzovali svoj nárok a existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobou domáhali, pričom dôkazná povinnosť v tomto smere zaťažuje žalobcov. Pri rozhodovaní treba dôsledne vziať do úvahy aj skutočnosť, že žalobcovia sa domáhajú náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu za konkrétne časové obdobie, a teda práve toto obdobie je potrebné podrobiť súdnejmu prieskumu, teda či za žalované obdobie sa intervenient dopustil nesprávneho úradného postupu, či za toto obdobie došlo u žalobcov k vzniku škody, resp. nemajetkovej ujmy a zároveň je potrebné konkretizovať v čom spočíva tento nesprávny úradný postup a kedy sa ho intervenient dopustil. Následne treba posúdiť začiatok plynutia premlčacej doby v prípade zistenia, že žalobcom týmto nesprávnym úradným postupom bola spôsobená škoda a aj nemajetková ujma, a to vo vzťahu ku každému uplatnenému nároku osobitne u každého zo žalobcov.

6.4. Krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú námietku intervenienta vo vzťahu k legitímite trov právneho zastúpenia žalobcov. Ust. § 31 ods. 1 Správneho poriadku rieši otázku vzniknutých trov účastníkovi správneho konania v rámci správneho konania, čo však nezakladá nedôvodnosť uplatnenia takto vzniknutých nákladov v prípade existencie nesprávneho úradného postupu, za predpokladu splnenia zákonných podmienok v zmysle § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Je potrebné, aby súd vo vzťahu ku každému zo žalobcov posudzoval existenciu nesprávneho úradného postupu, vzniku škody, ako aj nemajetkovej ujmy a ich príčinnej súvislosti práve za žalované obdobie, ktoré žalobcovia v žalobe špecifikovali. Žalobcov zaťažuje aj povinnosť preukázať vo vzťahu k nároku, ktorým si uplatňujú nemajetkovú ujmu, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu im spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom v tomto smere sa žalobkyňa 1/ dostatočným spôsobom nevyjadřila, rovnako ani žalobca 2/, ktorý v konaní vypočutý nebol. Na druhej strane nič nebráni žalobcom uplatniť nimi tvrdené nároky z titulu nesprávneho úradného postupu aj za situácie, že správne konanie ukončené nie je. Okresný súd však dostatočne neozrejmil vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, akým spôsobom ustálil zistený skutkový stav osobitne vo vzťahu k žalobkyňi 1/ a osobitne vo vzťahu k žalobcovi 2/.

6.5. Preskúmaním veci odvolací súd nezistil, že by bolo nevyhnutné pre náležité ustálenie skutkového stavu vykonať dôkaz vylúchom S. H. M.. Vo vzťahu k navrhovanému vylúchu žalovaného 2/ sa okresný súd oboznámil s jeho výpoveďou v inom konaní (OS Žiar nad Hronom sp. zn. 22C/13/2019), avšak v uvedenom konaní bol žalobca 2/ vypočutý k inému (predchádzajúcemu) obdobiu, za ktoré si uplatňoval nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Z rozhodnutia okresného súdu nevyplýva z akých dôvodov súd v konaní nevypočul žalobcu 2/, pričom súd nemal náležitým spôsobom preukázané, že jeho zdravotný stav je taký, ktorý by mu neumožnil vypovedať ako strane sporu.

6.6. Krajský súd okrem už vyššie uvedeného uložil okresnému súdu posúdiť, či sú splnené všetky podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, t.j. existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy, ako aj príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, resp. nemajetkovej ujmy. Následne okresný súd posúdi výšku majetkovej škody. Vzhľadom na zistený skutkový stav posúdi aplikáciu ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.

7. Podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

8.1. Žalobcovia v písomných vyjadreniach a opravných prostriedkoch doručených súdu po prvom meritórnom rozhodnutí tunajšieho súdu v prejednávanej veci nad rámec svojich dovtedajších vyjadrení uviedli, že vo vzťahu k výške nemajetkovej ujmy treba zohľadniť okolnosti, za ktorých k ujme došlo, t.j. ignorovanie povinnosti zo strany stavebnej správy napriek existencii skorších konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, v dôsledku čoho žiadali nie zníženie, ale zvýšenie odškodnenia v peniazoch. Treba tiež zohľadniť historickú mieru inflácie, ktorá zasiahla SR. Priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je daná práve a len tým, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupom, nevznikli by náklady právneho poradenstva, keďže by nebolo potrebné opakovať správne konanie a urgovať správne orgány, domáhať sa nápravy a odstránenia nezákonného postupu správnych orgánov pred dozornými orgánmi. Ak by správne orgány postupovali podľa zákona, muselo byť správne konanie dávno skončené a nebolo potrebné ho neustále opakovať. Zároveň by nedošlo zo strany žalobcov k povereniu právnych zástupcov na zastupovanie v týchto opakovaných a opäť zbytočných či zmarených konaniach a nevznikol by tak nárok na odmenu týchto advokátov, t.j. nenastala by majetková ujma v podobe zmenšenia majetku žalobcov, ktorá spočíva v uhrádzaní odmeny advokátov.

8.2. V tomto konaní si žalobcovia neuplatňujú náhradu za nemožnosť užívať nehnuteľnosť. Výška navrhovanej nemajetkovej ujmy predstavuje odškodnenie za sklamanie nad stratou dlhých 20 rokov, ktoré mohli prežiť inak, ak by stavebné orgány vec riadne prejednali a rozhodli. Žalobcovia sú si vedomí diskomfortu účastníka správneho konania pri zhromažďovaní a obstarávaní dôkazov, ich štúdiu a príprave, avšak vykonávanie týchto úkonov (len v rozhodnom období) po 13., 14., 15. a 16. krát rozhodne nie je bežná a predvídateľná miera diskomfortu.

8.3. Žalobcovia majú za to, že výšku škody preukázali dokladmi - faktúrami za poskytnuté právne služby, dôkazmi o úkonoch právnej služby a dokladmi o zaplatení za tieto právne služby. Podrobne tiež objasnili nesprávny úradný postup čo do skutkového stavu, pričom netvrdili nesprávne zhromažďovanie a hodnotenie dôkazov zo strany intervenienta (správnu úvahu), ale neprímeranú dĺžku konania/konaní, nečinnosť, nerešpektovanie výslovného pokynu nadriadeného správneho orgánu (§ 59 ods. 3 Správneho poriadku), zmaťnosť pri rozhodovaní a porušenie povinností priamo uvedených v zákone (§ 88a ods. 1 a § 98 Stavebného zákona).

9. Žalovaný v písomných vyjadreniach a opravných prostriedkoch doručených súdu po prvom meritórnom rozhodnutí tunajšieho súdu v prejednávanej veci nad rámec svojich dovtedajších vyjadrení uviedol, že má za to, že celý uplatnený nárok žalobcov je premlčaný. Žalobcovia v konaní argumentovali, že im škoda a nemajetková ujma vznikli z dôvodu existencie stavby (píly) na susednej nehnuteľnosti. Napriek tomu, že jej činnosť v roku 2012 ustala, žalobcovia sa domáhali v stavebnom konaní odstránenia tejto stavby s tým, že vlastnú nehnuteľnosť z tohto dôvodu využívali 3-4 krát do roka. Žalovaný má za to, že z uvedeného vyplýva, že priamou bezprostrednou príčinou škody nie je úradný postup intervenienta, ale samotná existencia píly v susedstve žalobcov. Nie je preto možné hovoriť o existencii príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobcovia podľa názoru žalovaného rozporne na jednej strane tvrdia, že intervenient, resp. okresný úrad nekoná, pričom uvedené je potrebné vnímať v súvislosti so situáciou, kedy už roky nie je susedná prevádzka funkčná a žalobcom nič nebránilo nerušene užívať svoju nehnuteľnosť, na druhej strane žalobcovia tvrdia, že sú celou situáciou stresovaní, neustále sú zaťažovaní právnymi úkonmi, musia zhromažďovať dôkazy, pripravovať sa na pojednávanie, študovať dôkazy a podobne. Uvedené úkony predstavujú realizáciu procesných práv a povinností každého účastníka správneho konania a či je alebo nie je s ich vykonávaním spojená určitá miera diskomfortu je vyložené otázkou subjektívnou.

10.1. Intervenient - Obec N. N. v písomných vyjadreniach a opravných prostriedkoch doručených súdu po prvom meritórnom rozhodnutí tunajšieho súdu v prejednávanej veci nad rámec svojich dovtedajších vyjadrení uviedol, že žalobcovia nepreukázali, že by sa žalovaný alebo intervenient dopustili nesprávneho úradného postupu, ani neuvádzajú konkrétne dôvody ako mal údajne žalovaný alebo intervenient nesprávne úradne postupovať. Ak by aj zo strany intervenienta došlo v rozhodnom období k vadnému konaniu, resp. konaniu, ktoré nie je v súlade so zákonom, za nesprávny úradný postup nemožno považovať úkony bezprostredne smerujúce k vydaniu neskôr zrušeného rozhodnutia, prípadne akékoľvek vadné konanie. Z dokazovania nevyplývalo, že by konanie žalovaného, resp. intervenienta zasiahlo do osobnostnej sféry žalobcov, keďže samotná žalobkyňa 1/ na pojednávaní dňa 22.09.2022 uviedla, že nemá žiadne psychické problémy, nevie uviesť ako konkrétne jej konanie žalovaného alebo intervenienta malo zasiahnuť do jej vzťahov v rodine a pod., tiež uviedla, že nevie prečo žiada nemajetkovú ujmu v podobe peňažnej náhrady a že to nechala výlučne na právnikovi. Žalobca 2/ nebol

v konaní ani vypočutý. V danom prípade bolo možné nápravu urobiť aj inak, napr. ospravedlnením, prípadným vydaním nových rozhodnutí, ako aj prípadným ďalším postupom v predmetnej právnej veci, čo žalobcom bolo umožnené, keďže títo sú naďalej regulárnymi účastníkmi vedeného konania. Pôvodné administratívne konanie nie je ešte ukončené, preto nie je možné sa odvolávať v rámci existencie príčinnej súvislosti okrem iného aj na nezákonne vydané rozhodnutia.

10.2. Vo vzťahu k premlčaniu uplatnených nárokov intervenient uviedol, že nie je správna úvaha, že žalobcovia sa mohli dozvedieť o nesprávnom úradnom postupe najneskôr z rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 15.05.2019 a že tento okamih by mal byť ustálený ako počiatok začiatku plynutia premlčacej doby. Žalobcovia svoj nárok uplatňujú titulom nesprávneho úradného postupu, pričom tento dôvodujú už počnúc rokom 2002 a teda aj z uvedeného dôvodu považuje intervenient ich nárok za premlčaný.

11. Súd nariadil vo veci pojednávania v dňoch 22.09.2022 a 24.11.2022 (predchádzajúce vydaniu prvého rozsudku v tejto veci) a následne na deň 25.07.2025, na ktorých vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchmi strán.

12.1. Právny zástupca žalobcov na pojednávaniach nad rámec písomných vyjadrení uviedol, že hlavným iniciátorom správneho konania bola žalobkyňa 1/, pričom žalobca 2/ je jej životným partnerom. Hlavným dôvodom bol emocionálny vzťah žalobkyne 1/ k danej nehnuteľnosti a stavbe. V rozhodnom období, ktoré je predmetom nárokov žalobcov v tomto súdnom konaní, bola žalobkyňa vlastníčkou podielu 2/3 na nehnuteľnosti a žalobca 2/ podielu 1/3.

12.2. Vo vzťahu k aplikácii zákona č. 62/2020 Z.z. na beh premlčacích lehôt poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, najmä rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 249/2025 zo dňa 17.06.2025, v ktorom sa ústavný súd priklonil k názoru, že v zmysle tohto zákona spočívali všetky premlčacie lehoty v súkromnoprávných vzťahoch. Majú teda za to, že v prejednávanej veci treba premlčaciu lehotu predĺžiť celkovo o 153 dní, a to konkrétne o 77 dní, počas ktorých trvalo predbežné prerokovanie nároku a 76 dní, ktoré vyplývajú zo zákona č. 62/2020 Z.z.

12.3. Výsluch žalobcu 2/ nebolo možné vykonať s poukazom na jeho nepriaznivý zdravotný stav. V čase začatia tohto konania a v čase rozhodnom pre túto žalobu, kedy dochádzalo k zásahom a nesprávnomu úradnému postupu orgánov stavebnej správy, však žalobca 2/ intenzívne pociťoval tieto zásahy vyplývajúce z tohto nesprávneho úradného postupu. Vyjadril sa k tomu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu žalovanému obdobiu v predchádzajúcom súdnom konaní sp. zn. 22C/13/2019.

12.4. Žalobcovia konzistentne tvrdia, že si uplatňujú nárok na náhradu škody, ako aj nemajetkovej ujmy spôsobené samotným konaním, resp. porušovaním Správneho poriadku a iných predpisov od oboch stavebných úradov, teda obce aj odvolacieho stavebného úradu. Podľa ich názoru zákon č. 514/2003 Z.z. slúži aj na to, aby orgány verejnej moci dodržiavali zákony v rozhodujúcom období, ktoré je predmetom tohto sporu. Správne orgány mali dostatočnú vedomosť o tom, že žalobcovia sa aktívne domáhajú svojich práv, vrátane práva na náhradu škody. Napriek tomu v rozhodnom období prebiehalo 13., 14. a 15-te konanie o tej istej veci, ktoré doposiaľ nie je skončené. Žalobcom nestačí samotné konštatovanie porušenia ich práv, resp. konštatovanie nesprávneho úradného postupu, keďže je zrejme, že k takémuto nesprávnomu úradnému postupu dochádzalo a dochádza. Orgány stavebnej správy sú povinné dodržiavať zákon a minimálne zákonné lehoty, ktoré sú stanovené. Žalobcovia čakajú 26 rokov na to, aby predmetné správne konanie bolo skončené. Navyše starosta Obce N. N., teda prvostupňového stavebného úradu sa nielenže žalobcom neospravedlnil, ale verejne aj dehonestoval žalobkyňu 1/, ktorá chce len to, aby správne orgány rešpektovali zákon, stanovené lehoty a názor svojho nadriadeného orgánu. Pokiaľ sa jedná o limity náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., v roku 2018 bola maximálna výška týchto náhrad 24.000,- Eur a v roku 2021 to bolo 31.150,- Eur, pričom žalobcovia sa v tejto veci domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške výrazne nižšej, než sú tieto maximálne limity.

12.5. V predmetnom administratívnom konaní sa primárne jedná o konanie podľa § 88a Stavebného zákona, čo nie je konanie, ktoré začína na návrh účastníka konania, ale má začínať ex offio, keď stavebný úrad zistí, že bola vykonaná stavba, resp. stavebné úpravy bez príslušných povolení. Nejedná sa teda o konania, ktoré by boli navrhované alebo začaté na návrh žalobcov.

13.1. Žalobkyňa 1/ na pojednávaniach uviedla, že sa jedná o neukončenú 20 ročnú záležitosť. V súčasnosti sú so žalobcom 2/ vo vyššom veku, nechodia tak často do N. N. ako v minulosti. Dúfajú, že sa vyrieši daná stavba a bude odstránená. Dlhé roky sa však neriešilo územie, na ktorom bola postavená táto stavba - bola to tichá stavba, takže ľudia ju nenamietali. Potom tam však bola zriadená

píla - drevovýroba. Činnosť prebiehala od rána do noci, nedalo sa tam nič robiť, nedalo sa tam existovať. Činnosť ukončili ešte v roku 2012, avšak medzitým sa dostali dané nehnuteľnosti do vlastníctva podnikateľov, ktorí si dokázali vymôcť, aby to mohli dokončiť. Až v roku 2017 našli žalobcovia rozhodnutie Okresného úradu životného prostredia, že táto stavba mala byť už dávno odstránená a museli dokazovať, že v danej oblasti nikdy nebol priemysel. Aj krajská prokuratúra podala protest proti rozhodnutiu, že táto oblasť bude priemyselnou oblasťou, do dnešného dňa to nie je vyriešené. Konanie trvá už 20 rokov a nič sa nevykonalo, preto sa žalobkyňa domnieva, že jej snaha bola zbytočná. Intenzívne sa danej veci venovala. Prebiehali nezmyselné konania, pričom Najvyšší súd SR už dávno rozhodol, že tam drevovýroba nemá byť. Danú záležitosť už považuje za stratenú, nemá silu sa tomu venovať. Počas celej doby neexistovalo ich právo na pokojné užívanie daného majetku. Nedokáže pochopiť ako mohol niekto postaviť pri rodinnom dome pílu. Robili rôzne podvody pri meraní hluku a pod. Jej priateľ je fínsky štátny občan, ktorý nechápe ako sa niečo také na Slovensku môže stať, nakoľko u nich sa takéto prevádzky môžu stavať až 5-10 km od domu. Na Slovensku prežila žalobkyňa veľa rokov, rada sa na dané miesto vracala. Keď skončila v práci, chcela žiť na Slovensku, avšak vtedy sa tam začali diať dané práce. Za obdobie rokov 2018-2021 chodili žalobcovia na predmetné nehnuteľnosti asi 3-krát do roka. Píla tam už nie je. Stále prichádzajú noví vlastníci a žalobcovia nevedia, čo tam idú robiť. Teraz prerábali novú halu, aby tam vchádzali autá. Žalobcovia sa stále boja aká činnosť tam bude, stále sú v strehu. Dlhé roky z toho boli vystresovaní, stále si mysleli, že sa predmetné konanie skončí. Pokiaľ idú na úrad do N. N., tak s nimi odmietajú úradníci komunikovať, osočujú ich. Na ich podania odpovedajú za pol roka a pod.

13.2. Podľa jej názoru došlo k nelegálnemu prebudovaniu čističky odpadových vôd na pílu bez stavebného povolenia a táto píla bola nelegálne užívaná. Sporný je aj územný plán obce, ktorý sa v roku 2011 retroaktívne aktualizoval. Podľa toho nehnuteľnosť žalobcov mala byť umiestnená v nejakej priemyselnej zóne, s čím žalobkyňa nesúhlasila. Aj prokuratúra podala protest proti novému územnému plánu, ktorému bolo vyhovené, príslušné VZN bolo zrušené. Predmetné územie odkaliska bolo zrušené v roku 1997. Mali byť odstránené povrchové stavby a čistička odpadových vôd a rekultivované predmetné územie. Potom vznikol problém, keďže prišli podnikatelia, ktorí si tam postavili sami stavby, sami si tam urobili priemysel a už im to nikto nechcel zbúrať. Došlo k tomu, že táto prevádzka píly bola povolená. Následne prebiehalo súdne konanie a najvyšší súd toto rozhodnutie zrušil. Tá stavba sa do roku 2010 povoľovala namiesto toho, že mala byť odstránená. Následne po tom zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu až dodnes 15 rokov prebieha konanie o odstránenie stavby a predtým 10 rokov prebiehalo nedôvodné konanie o povoľovaní stavby. Celé konanie teda trvá už 25 rokov a žalobkyňa považuje toto trvanie za veľmi dlhé a nespravodlivé vo vzťahu k nim ako účastníkom.

14.1. Súd sa v prejednávanej veci pokúsil o výsluch žalobcu 2/. Tento nebolo možné vykonať, pretože na pojednávaní dňa 25.07.2025 žalobca 2/ na otázky uvádzal len, že nerozumie a nevie nič uviesť. Súdu bola predložená lekárska správa zo dňa 23.06.2025 z neurologického oddelenia I. I. T., F., z ktorej vyplýva, že pred 2-3 rokmi sa u žalobcu 2/ postupne rozvíjali poruchy krátkodobej pamäti, ktoré naďalej postupujú. Bola stanovená diagnóza M. Alzheimer – progredujúca porucha pamäti, jedná sa o primárne neurodegeneratívne ochorenie, je možné očakávať, že napriek liečbe bude mentálny stav progredovať.

14.2. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu žalobcu 2/ objektívne nie je možné vykonať jeho výsluch k prejednávanej veci a žalovanému obdobiu. Súd sa preto oboznámil s výsluchom žalobcu 2/ v súdnom konaní vedenom na OS Žiar nad Hronom pod sp. zn. 22C/13/2019 na pojednávaní dňa 25.08.2020, z ktorého vyplynulo, že žalobca 2/ pracoval v F., medzitým na víkendy chodili do N. N.. Keď tam prišli, vedľa bola prevádzka píly 12-18 hodín denne, neustále hluk. Keď to bol raz reklamovať vedľa na prevádzke, tak tam boli bojové psy, preto si zobral na obranu sekeru a celé si to nahrával na mobile. Prevádzkovatelia píly si mysleli, že ich ide napadnúť, preto na neho zaútočili. Je o tom aj policajný záznam, kde bolo konštatované, že oni zaútočili na neho, že bol sotný na zem a prišla sanitka. Žalobca 2/ poukázal na to, že Európska únia zakázala takúto prevádzku v obytnej zóne. V jeho súkromnom a rodinnom živote sa to odrazilo katastrofálne. Keď tam prišli, vždy tam bol veľký hluk. Celý čas sa o tom rozprávali so žalobkyňou 1/ aj doma. N. N. navštevoval minimálne 6-krát za rok.

15. Intervenient – Obec N. N. prostredníctvom starostu na pojednávaniach uviedol, že tento prípad zdedil po svojich predchodcoch. Pripustil, že daný prípad trvá už viac ako 20 rokov. Podľa jeho názoru je však do veľkej miery zapríčinený zo strany žalobkyne. Jej praktiky sú zamerané na prekrúcanie pravdy, popieranie vlastných tvrdení a na nepravdách. Nie je pravdou, že Obec N. N. nemá územný plán, tento je vypracovaný z roku 1971, kedy bol riadne schválený, je dodnes platný ako strategický dokument pre

rozvoj obce a platí dovtedy, kým nebude nahradený iným. V tomto územnom pláne je inkriminovaná plocha, kde stojí areál čističky odpadových vôd, priemyselnou zónou. Pokiaľ sa jedná o rozhodnutie z roku 1997 o zbúraní stavieb, je pravdou, že takéto rozhodnutie bolo vydané, avšak malo obmedzenú platnosť na 2 roky, to znamená do roku 1999. Keďže nebolo v tejto lehote uskutočnené, t.j. stavby neboli v tejto lehote na jeho základe odstránené, toto rozhodnutie stratilo platnosť ešte pred začatím tohto sporu, čo možno datovať do približne roku 2000 až 2002. Ešte pred začiatkom tohto sporu bola na liste vlastníctva riadne zapísaná stavba čističky odpadových vôd a sklad, ktoré dodnes na liste vlastníctva figurujú, aj keď asi 6 krát menili vlastníkov. Neexistuje žiadny právny titul, ktorý by obec zaväzoval na zbúranie týchto stavieb. Stavebný úrad bol rozhodnutiami v minulosti zaviazaný zabezpečiť odstránenie nelegálnej prestavby týchto stavieb, toto bolo učené už v roku 2012. Štátny stavebný dohľad vo veci bol vykonaný 2 krát za prítomnosti kvalifikovaného zamestnanca stavebného úradu. Nie je pravdou, že obec ako stavebný úrad by nevykonala pokyny nadriadeného stavebného úradu. Mohlo dôjsť k pochybeniam v tomto konaní, keďže predmetný spis má v súčasnosti asi 40 kilogramov, počas trvania konania sa 2 krát menili zamestnanci stavebného úradu. Dnes na mieste samom sa nachádzajú 2 stavby, ktoré sú v súlade s listom vlastníctva, nie je tam žiadna prevádzka píly ani drevovýroby, je tam odstavná plocha na stroje, autobusy a nákladné autá, čo žalobcom nevyhovuje. Žalobkyňa sa neustále odvolávala, čím spôsobovala, že dané konanie pokračovalo. Najvyšší súd SR napokon pre procesné nedostatky vec zrušil. Každé ďalšie konanie ťažilo obe strany, nielen žalobcov, aj samotnú Obec N. N.. Žalobkyňa nikdy nehnuteľnosť pravidelne nenavštevovala, žiadna škoda nebola na jej majetku spôsobená. Jej majetok je neudržiavaný, je zanesený náletovými drevinami, je nepokosený. Pokiaľ starosta nastúpil do funkcie v roku 2010, ponúkol žalobkyni pomocnú ruku a chcel, aby bolo dané konanie ukončené pokusom o zmier. Žalobkyňa však odpovedala tým, že jej to niekto zaplatiť musí. Za 20 rokov daný spis cestoval po celej Slovenskej republike, po rôznych inštitúciách. Od roku 2012 neprebíha v areáli drevovýroby žiadna činnosť, žiadna prevádzka, sú tam odparkované autobusy. Aj štátny stavebný dohľad konštatoval, že žiadna stavebná činnosť tam neprebíha.

16. Žalobcovia sa v tomto súdnom konaní dovoľávajú náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia a náhrady nemajetkovej ujmy, v oboch prípadoch v súvislosti s tvrdeným nesprávnym úradným postupom Obce N. N. ako stavebného úradu v administratívnom stavebnom konaní pri výkone prenesenej pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku, a to v rozhodnom období od 27.03.2018 do 29.03.2021. Z predložených listinných dôkazov vyplynul nasledovný chronologický postup stavebných úradov:

17. Okresný úrad Banská Bystrica (ďalej prípadne len „OÚ BB“) rozhodnutím č. D./XXXXXX-X zo dňa 22.01.2018 (č.l. 110 spisu) zrušil rozhodnutie stavebného úradu - Obce N. N. č. X/XXXX (k.č. 47/2007) zo dňa 24.05.2017, ktorým nariadil odstránenie stavieb v areáli Drevovýroby, situované v k.ú. N. N., zapísaných na LV č. XXXX vlastníkovi stavieb P. Q., O. a vec vrátil D. N. N. na nové konanie a rozhodnutie.

18. V odôvodnení rozhodnutia nadriadený správny orgán poukázal ešte na svoje predošlé zrušujúce rozhodnutie zo dňa 29.11.2016, v ktorom vytkol obci N. N. ako stavebnému úradu, že nepostupoval správne, keď vo výrokovej časti rozhodnutia nariadil odstránenie stavby s odkazom na rozhodnutie zo dňa 01.10.2007 č. XX/XXXX M. XX/XXXX, ktorým bola stavba dodatočne povolená. Uvedené rozhodnutie bolo totiž rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/395/2009 zo dňa 28.09.2010 zrušené. Takýto výrok rozhodnutia je nepreskúmateľný, pretože nepostačuje určiť rozsah odstránenia stavby len s odkazom na určité skôr vydané rozhodnutie a už vôbec nie na rozhodnutie, ktoré ani nie je právoplatné. OÚ BB konštatoval, že prvostupňový stavebný úrad nerešpektoval uvedené rozhodnutie odvolacieho orgánu zo dňa 29.11.2016, nevysporiadal s námietkami účastníkov konania, odôvodnenie rozhodnutia je veľmi stručné bez uvedenia potrebných náležitostí tak, ako to ukladá § 47 ods. 3 správneho poriadku. Už v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolací orgán uviedol že rozhodnutie o odstránení stavby musí obsahovať náležitosti v zmysle vyhlášky č. 453/2000 Z.z., pričom tieto náležitosti ani preskúmané rozhodnutie obce N. N. zo dňa 24.05.2017 neobsahuje. Zároveň OÚ BB uložil prvostupňovému stavebnému úradu, aby zabezpečil stanovisko príslušného orgánu štátnej vodnej správy.

19. Spis bol vrátený Obci N. N. dňa 05.03.2018. Listom zo dňa 04.05.2018 (č.l. 114 spisu) Obec N. N. vyzvala dotknuté orgány a účastníkov, aby sa vyjadrili ku konaniu o odstránení stavby. Následne Obec N. N. rozhodnutím č. X/XXXX (k.č. kon.XX/XXXX) zo dňa 27.06.2018 (č.l. 116 spisu) nariadila spoločnosti P. Q., O. ako vlastníkovi stavieb zapísaných na LV č. XXXX odstránenie stavieb v areáli Drevovýroby v

k.ú. N. N., a to v rozsahu „podľa rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby č. XX/XXXX (k XX/XXXX) zo dňa 01.10.2007 (uvedené rozhodnutie bolo rozsudkom Najvyššieho súdu SR zn. 6Sžo/395/2009 zo dňa 28.09.2010 zrušené)“.

20. Okresný úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. D./XXXXXX-X zo dňa 15.05.2019 (č.l. 132 spisu) zrušil rozhodnutie stavebného úradu - Obce N. N. č. X/XXXX (k. č. XX/XXXX) zo dňa 27.06.2018 a vec vrátil Obci N. N. na nové prejednanie a rozhodnutie.

21. V odôvodnení uvedeného zrušujúceho rozhodnutia odvolací správny orgán poukázal na to, že prvostupňový stavebný úrad nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou. OÚ BB uviedol, že prvostupňový stavebný úrad nepožiadaval o stanovisko príslušný orgán štátnej vodnej správy tak, ako mu to nadriadený orgán uložil v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí (zo dňa 22.01.2018). Prvostupňový stavebný úrad sa po vrátení spisového materiálu obmedzil na to, že vyzval dotknuté orgány, aby sa vyjadrili ku konaniu o odstránení stavby. Táto výzva neobsahovala jasnú a určitú žiadosť, bola všeobecná. Ďalej OÚ BB uviedol, že napriek upozorneniu v predošlom zrušujúcom rozhodnutí prvostupňový stavebný úrad rozhodol len o námietkach jedného účastníka konania, a aj to nedostatočne. O námietkach vznesených ďalšími účastníkmi konania stavebný úrad nerozhodol. Prvostupňový stavebný úrad ďalej vo výrokovej časti rozhodnutia uviedol nesprávne ustanovenie Stavebného zákona, podľa ktorého rozhodol a súčasne uložil odstrániť stavby v rozsahu podľa rozhodnutia - dodatočného stavebného povolenia, ktoré však bolo rozsudkom NS SR v roku 2010 zrušené. Odvolací stavebný úrad zdôraznil, že nemožno vo výrokovej časti rozhodnutia odkázať na už neexistujúce rozhodnutie.

22. Obec N. N. následne oznámením č. N./XXXX/XX zo dňa 11.03.2020 (č.l. 136 spisu) postupom podľa § 88b Stavebného zákona oznámila začatie opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby „Drevovýroba“ vlastníka stavby P. Q., O..

23. Na to reagovali žalobcovia 1/ a 2/ písomnými vyjadreniami a zároveň požiadali odvolací správny orgán, ako aj Okresnú prokuratúru Žiar nad Hronom o vykonanie dozoru (prípisy na č.l. 137, 139, 141, 144 spisu).

24. Na základe tohto podnetu žalobcov nadriadený Okresný úrad Banská Bystrica prípisom zo dňa 12.05.2020 (č.l. 145 spisu) upozornil prvostupňový stavebný úrad, že má po vrátení spisu pokračovať v začatom konaní o odstránení stavby, ktoré nie je ukončené a pridrižovať sa rozhodnutím OÚ BB, Ministerstva dopravy a výstavby SR, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré vo veci rozhodovali s tým, že právny názor týchto orgánov je pre prvostupňový stavebný úrad záväzný.

25. Vyššie uvedený podnet žalobcov riešila aj Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom, ktorá ho vybavila prípisom zo dňa 28.05.2020 (č.l. 146 spisu). Prokuratúra poukázala na zrušujúce rozhodnutie OÚ BB zo dňa 15.05.2019, ktorým bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie Obce N. N. č. X/XXXX (M.J. XX/XXXX) zo dňa 27.06.2018 o nariadení odstránenia stavieb. Prokuratúra konštatovala, že je zarážajúce ako mohol prvostupňový stavebný úrad po vrátení veci na ďalšie konanie začať nové opakované konanie o dodatočnom povolení stavby „Drevovýroba“ pod č. N./XXXX/XX a len tak nechať neukončené už začaté konanie o odstránení stavby „Drevovýroba“ pôvodne vedené pod sp. zn. X/XXXX (k. č. XX/XXXX), keďže nie je možné viesť o tej istej veci dve konania, a to o to viac, ak by takéto konania sa mali viesť na tom istom správnom orgáne. Ďalej prokuratúra konštatovala, že je nepochopiteľné, ako sa mohol prvostupňový stavebný úrad z „fázy“ odstránenia stavby, ktoré obligatórne nasleduje v prípade, že stavbu nie je možné dodatočne povoliť, vrátiť „späť“ do fázy konania o dodatočnom povolení stavby. V predmetnej veci vedenej pôvodne pod sp. zn. X/XXXX (k. č. XX/XXXX) nebolo teda doposiaľ rozhodnuté, stavebný úrad vo veci nekonal, dokonca začal opakované konanie o dodatočnom povolení stavby. Z uvedeného dôvodu bolo podané Obci N. N. ako stavebnému úradu upozornenie prokurátora č. k. Pd XX/XX/XXXX-11 na porušovanie § 3 ods. 1, ods. 4 Správneho poriadku s poukazom na § 49, § 59 ods. 3 Správneho poriadku, § 88a ods. 2 Stavebného zákona, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy jeho nečinnosťou v konaní o odstránení stavieb v areáli Drevovýroba v k.ú. N. N. č. X/XXXX (M. J. XX/XXXX). Taktiež bolo Obci N. N. ako stavebnému úradu podané upozornenie prokurátora č. k. Pd XX/XX/XXXX-3 na porušovanie § 3 ods. 1, ods. 4 Správneho poriadku, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy v opakovanom konaní o dodatočnom povolení stavby „Drevovýroba“ č. N./XXXX/XX.

26. Obec N. N. rozhodnutím č. N./XXXX/XX zo dňa 23.07.2020, právoplatným dňa 19.08.2020 (č.l. 162 spisu) zastavila uvedené opakované konanie o dodatočnom povolení stavby „Drevovýroba“ vlastníka stavby P. Q., O..

27. Následne Obec N. N. rozhodnutím č. N./XXXX/XX zo dňa 15.07.2020 (č.l. 148 spisu) nariadila vlastníkovi stavieb zapísaných na LV č. XXXX, ktorým je spoločnosť P. Q., O., odstránenie stavieb SO 01 - sklad, SO 03 - výrobná hala, SO 04 - prevádzková výrobná hala, SO 05 - protihluková a protiprachová bariéra, SO 07 - vonkajšia kanalizácia a žumpa, SO 08 - dažďová kanalizácia, SO 09 - oporný múr, úprava územia, vonkajšie plochy, SO 13 - sušiareň reziva.

28. Okresný úrad Banská Bystrica rozhodnutím č. D./XXXXXX-XXX zo dňa 15.12.2020 zrušil rozhodnutie stavebného úradu - Obce N. N. č. N./XXXX/XX zo dňa 15.07.2020 a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

29. Odvolací správny orgán konštatoval, že prvostupňový stavebný úrad nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou. Poukázal na to, že v poslednom zrušujúcom rozhodnutí odvolací orgán vytýkal prvostupňovému stavebnému úradu, že sa nevysporiadal s námietkami účastníkov konania. S námietkami účastníkov z predchádzajúceho konania o odstránení stavby prvostupňový stavebný úrad ani tentokrát nijakým spôsobom nenaložil. V napadnutom rozhodnutí uviedol námietky účastníkov konania o dodatočnom povolení stavby, ktoré však bolo ukončené zastavením konania. Prvostupňový stavebný úrad nemal vo veci ďalej konať, keď celý originálny administratívny spis zaslal okresnému súdu na základe výzvy. Pokračoval v konaní bez spisu, ktorý je pre konanie rozhodný. Nakoľko pre závažné procesné pochybenia prvostupňového stavebného úradu odvolací orgán musel rozhodnutie o odstránení stavby zrušiť, nevykonával ďalšie úkony a neoboznámil nového vlastníka stavby o podanom odvolaní proti rozhodnutiu. Odvolací orgán uložil prvostupňovému stavebnému úradu, aby opätovne oznámil konanie o odstránení stavby všetkým účastníkom konania, vrátane nového vlastníka stavby. Je potrebné vysporiadať sa s námietkami z predchádzajúceho konania o odstránení stavby, o ktorých nebolo rozhodnuté a rozhodnúť o prípadných ďalších námietkach účastníkov konania.

30. Medzitým Obec N. N. prípisom č. N./XXXX/XX zo dňa 30.09.2020 (č.l. 178) oznámila výkon štátneho stavebného dohľadu na deň 15.10.2020, a to z dôvodu prešetrovania zákonnosti realizácie stavebných prác na stavbe postavenej na pozemkoch CKN parc. č. X/X, X/X, X/X, X/X O. XX/X v k.ú. N. N., ktorej vlastníkom je spoločnosť P., U..

31. Podaním zo dňa 08.03.2021 (č.l. 180 spisu) sa žalobca 2/ obrátil na OÚ BB a na Okresnú prokuratúru Žiar nad Hronom so sťažnosťou na prieťahy v konaní a tiež na priebeh stavebného dohľadu zo dňa 15.10.2020.

32. Uvedené podanie žalobcu 2/ vybavila Okresná prokuratúra Žiar nad Hronom prípisom zo dňa 06.04.2021 (č.l. 182 spisu). Prokuratúra konštatovala, že po vydaní zrušujúceho rozhodnutia nadriadeného správneho orgánu – OÚ BB zo dňa 15.12.2020 bol prvostupňovému stavebnému úradu vrátený spisový materiál dňa 13.01.2021. Prvostupňový stavebný úrad následne vo veci nekonal s odôvodnením, že nedisponoval kompletným spisom, pretože spis bol predložený Okresnému súdu Žiar nad Hronom. OÚ BB v zrušujúcom rozhodnutí vytýkal prvostupňovému stavebnému úradu, že vo veci rozhodol bez toho, aby disponoval celým spisovým materiálom. Zároveň však OÚ BB poukázal na to, že stavebný úrad si má zabezpečiť kompletný administratívny spis. Prokuratúra konštatovala, že prvostupňový stavebný úrad v konaní č. N./XXXX/XX po zrušení rozhodnutia o odstránení stavieb a vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie nevykonal žiadny úkon. Napriek viacerým upozorneniam prokurátora v predmetnej veci možno opätovne konštatovať nečinnosť stavebného úradu. Ďalej prokuratúra poukázala na to, že poverený zamestnanec Obce N. N. mal vykonať štátny stavebný dohľad dňa 15.10.2020, avšak z predložených písomností obcou nevyplýva, kto, kedy a aké úpravy v areáli bývalej drevovýroby v obci N. N. vykonal. Z predložených písomností nie je zrejmé, či k vykonaniu štátneho stavebného dohľadu vôbec došlo, keďže v spise sa nenachádza žiadny záznam (zápisnica) zo štátneho stavebného dohľadu, ktorý bol poverený zamestnanec povinný vyhotoviť s poukazom na § 22 ods. 1 Správneho poriadku. V závere prokuratúra konštatovala, že nie je orgánom príslušným na vykonanie štátneho stavebného dohľadu, preto bol Obci N. N. podaný podnet na vykonanie štátneho stavebného dohľadu podľa § 98 a nasl. Stavebného zákona. Prokuratúra súčasne konštatovala, že v danej veci boli Obci N. N. podané viaceré upozornenia prokurátora, a to pod sp. zn. F. XX/XX/XXXX pre porušenia § 3 ods. 1, ods. 4, § 49 Správneho poriadku a § 88a ods. 2 Stavebného zákona, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy v konaní o odstránení stavieb jeho nečinnosťou; tiež upozornenie prokurátora sp. zn. F. XX/XX/XXXX na porušenie § 3 ods. 1, ods. 4, § 18 Správneho poriadku, ktorým

bolo prokuratúrou navrhnuté Obci N. N. bezodkladne konať vo veci podozrenia zo spáchania správneho deliktu.

33. Následne Obec N. N. rozhodnutím č. N./XXXX/XX zo dňa 03.06.2021 (č.l. 184 spisu) rozhodujúc podľa § 30 ods. 1 písm. h) Správneho poriadku zastavila konanie o dodatočnom povolení stavebných úprav pôvodných stavieb Čističky odpadových vôd a Skladu palív vedené na stavebnom úrade od roku 2005.

34. Naposledy uvedené rozhodnutie Obce N. N. bolo zrušené rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica č. D./XXXXXX-XXX zo dňa 06.12.2021 (č.l. 32 spisu). Odvolací správny orgán konštatoval, že prvostupňový stavebný úrad zastavil konanie o dodatočnom povolení stavby, pričom žiadne takéto konanie nie je vedené. Prvostupňový stavebný úrad neukončil začaté konanie o odstránení stavby nijakým spôsobom a nemožno ho ukončiť rozhodnutím o zastavení konania o dodatočnom povolení stavby. Navyše z odôvodnenia rozhodnutia, ako aj zo zápisnice zo štátneho stavebného dohľadu nie je odvolaciemu orgánu jasné, či sú stavby odstránené, pretože z fotodokumentácie vyplýva, že stavby odstránené nie sú. Odvolací orgán upozornil na to, že nie je ukončené konanie o odstránení stavby.

35. Žalobcovia zaslali Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy zo dňa 29.03.2021, ktorá bola ministerstvu doručená dňa 29.03.2021. Žalobcovia sa domáhali voči žalovanému priznania náhrady škody, a to u žalobkyne 1/ vo výške 683,21 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9.000,- Eur a u žalobcu 2/ náhrady škody vo výške 1.281,12 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6.000,- Eur.

36. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky listom zo dňa 09.06.2021 odpovedalo žalobcom na ich žiadosť o predbežné prerokovanie nároku s tým, že o prípadnom určení výšky škody je oprávnený rozhodnúť výlučne súd. Podľa názoru žalovaného neboli splnené základné podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu škody, preto ministerstvo nemôže uznať žiadateľmi uplatnený nárok podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

37. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 22C/13/2019 zo dňa 24.09.2020, právoplatným dňa 30.10.2020, bola žalovaná Slovenská republika zaviazaná zaplatiť totožnej žalobkyni 1/ sumu 153,68 Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody a sumu 3.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy a totožnému žalobcovi 2/ sumu 676,96 Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody a sumu 2.000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Z odôvodnenia vyplýva, že nárok žalobcov bol uplatnený pre nesprávny úradný postup Obce N. N. ako stavebného úradu pri výkone prenesenej pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku v konaní vedenom pod sp. zn. X/XXXX (k.č. XX/XXXX) v období od 26.01.2015 do 26.03.2018. Súd mal v uvedenom konaní preukázaný nesprávny úradný postup, ktorý spočíval v konaní Obce N. N. spôsobom, ktorý nebol v súlade so zákonom, nakoľko sa obec pri uskutočňovaní úkonov v konaní o odstránení stavby č. X/XXXX (M.J. XX/XXXX) dopustila porušenia pravidiel ustanovených v Správnom poriadku, keď v konaní nepostupovala v súlade so zákonom, neriadila sa záväzným právnym názorom odvolacieho orgánu a nekonala bez zbytočných prietahov.

38. Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo k porušeniu účelu, ku

ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., za nesprávny úradný postup sa nepovažuje ani úradný postup, ktorý spočíva v úkonoch orgánu verejnej moci v rámci súdneho konania alebo iného konania, ktorými sa zhromažďovali alebo pripravovali podklady pre vydanie rozhodnutia a ktorého vady a nedostatky sa prejavili vo vydanom rozhodnutí tohto orgánu verejnej moci, a tieto vady a nedostatky je možné odstrániť uplatnením riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Náhradu škody spôsobenú takýmto úradným postupom je možné uplatniť len podľa § 5 a 6 a za podmienok tam uvedených.

Podľa § 9 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

39. Súd v rámci nového prejednávania veci po zrušení pôvodného prvoinštančného rozsudku v zmysle záverov odvolacieho súdu vec opätovne skutkovo a právne posúdil, keď s odkazom na § 391 ods. 2 CSP, teda viazanosť súdu prvej inštancie právnym názorom odvolacieho súdu, dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

40. Vo všeobecnosti štát (žalovaný) zodpovedá za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci (§ 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.), pričom pod výkonom verejnej moci sa rozumie rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (§ 2 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z.) a za orgán verejnej moci sa považuje aj štátny orgán, ako aj orgán územnej samosprávy, ktorému zákon zveril výkon verejnej moci (§ 2 písm. b) zákona). Štát za podmienok stanovených zákonom zodpovedá za škodu spôsobenú okrem iného aj nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 písm. d) zákona) a svojej zodpovednosti sa nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2 zákona). Na vznik zodpovednosti štátu za škodu (resp. nemajetkovú ujmu) z titulu nesprávneho úradného postupu je nevyhnutné súčasné splnenie zákonných predpokladov, ktorými sú: (1) nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, (2) vznik škody (resp. nemajetkovej ujmy) a (3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody (resp. nemajetkovej ujmy).

41. Za nesprávny úradný postup sa považuje porušovanie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Z obsahu pojmu neprávny úradný postup vyplýva, že podľa konkrétnych okolností prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomocí určitého orgánu verejnej moci, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej orgán verejnej moci nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Objektívna zodpovednosť spojená s nesprávnym úradným postupom predpokladá porušenie pravidiel ustanovených právnymi predpismi pre postup orgánu verejnej moci pri jeho činnosti, čiže vady v spôsobe vedenia konania. Nesprávnym úradným postupom možno teda rozumieť postup kompetentného orgánu, pri ktorom využíva svoju právomoc na plnenie jemu zverených úloh v oblasti verejnej správy v rozpore s právnym poriadkom a účelom, na ktorý mu bola táto právomoc zverená, pričom zväčša ide o porušenie procesno-právnych noriem. Nesprávnym úradným postupom je zároveň aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

42. Škodou je vo všeobecnosti akákoľvek ujma v majetkovej sfére poškodeného (resp. nemajetkovou ujmu je vo všeobecnosti ujma v nemajetkovej sfére poškodeného) vyjadriteľná v peniazoch a napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia (v prípade nemajetkovej ujmy za predpokladu, že ju nemožno uspokojiť inak). Nakoniec príčinnou súvislosťou je skutková otázka objektívnej nevyhnutnosti pôsobenia príčiny (nesprávny úradný postup) na následok (škoda, resp. nemajetková ujma), resp. vyplývania následku z príčiny, t.j. o vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou (nemajetkovou ujmu) priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku.

43. Pokiaľ sa jedná o pasívnu vecnú legitimáciu v prejednávanej veci, pasívne legitimovaným je štát, v mene ktorého podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. koná ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí výkon verejnej moci v príslušnej oblasti štátnej správy, pri ktorom došlo ku vzniku škody, a to vrátane výkonu štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu. V danom prípade ku dňu rozhodovania súdu bol príslušným ústredným orgánom štátnej správy Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, do ktorého pôsobnosti spadajú kompetencie stavebných úradov.

44. Ako už bolo uvedené, žalobcovia sa v tomto súdnom konaní domáhali priznania náhrady škody v súlade s § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. ako náhrady účelne vynaložených trov, ktoré im vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, a taktiež sa domáhali priznania nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 citovaného zákona z dôvodu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíval v nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti stavebného úradu a v prietahoch v jeho konaní za obdobie 27.03.2018 až 29.03.2021. Medzi stranami nebolo sporné, že predmetné konanie pred prvostupňovým stavebným úradom prebieha už takmer 25 rokov (cca od roku 2000-2002), pričom doposiaľ nie je právoplatne ukončené. V merite veci sa uvedené konanie týka najmä stavieb a stavebných úprav na pozemkoch ČKN parc. č. X/X, X/X, X/X, X/X, XX/X, XX/X, XX v k.ú. N. N., ktoré sa nachádzajú v bezprostrednom susedstve s rodinným domom súp. č. X a príslušnými pozemkami, ktoré v rozhodnom období boli v spoluvlastníctve žalobcov 1/ a 2/ (v súčasnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne 1/). Podľa tvrdení žalobcov sa na týchto susediacich pozemkoch nachádzajú aj stavby súp. č. X - čistička odpadových vôd a súp. č. XXX - sklad palív, ktoré mali byť na základe rozhodnutia príslušného úradu ešte z roku 1997 odstránené, k čomu však nedošlo a následne cca od roku 2002 začali byť tieto stavby a pozemky užívané ako píla, a to na základe nepovolených stavebných a terénnych úprav. Dôsledkom toho bolo šírenie hluku a prachu, ktorý žalobcom bránil v nerušenom užívaní ich majetku, čo viedlo k prvotnému iniciovaniu stavebného konania. Pôvodne bolo vedené konanie o dodatočnom povolení stavieb, po zrušujúcom rozhodnutí NS SR sp. zn. 6Sžo/395/2009 zo dňa 28.09.2010 začalo byť vedené konanie o odstránenie stavieb, resp. stavebných/terénnych úprav, ktoré prebieha dodnes.

45. Na tomto mieste súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nie je v jeho kompetencii akokoľvek sa vyjadrovať k meritu predmetného správneho konania a akokoľvek nahrádzať, resp. zasahovať do rozhodovacej činnosti orgánov verejnej správy. Podstatným pre rozhodnutie veci je posúdenie, či činnosť orgánu verejnej správy v rozhodnom období napĺňa zákonné znaky nesprávneho úradného postupu.

46. V konkrétnostiach prejednávanej veci, pokiaľ ide o rozhodné obdobie 27.03.2018 až 29.03.2021, z vykonaného dokazovania súd zistil, že Okresný úrad Banská rozhodnutím č. D./XXXXXX-X zo dňa 22.01.2018 zrušil predošlé rozhodnutie prvostupňového stavebného úradu – Obce N. N. a vrátil mu vec na ďalšie konanie. OÚ BB okrem iného 1/ konštatoval, že rozhodnutie Obce N. N. bolo nepreskúmateľné, pretože určilo rozsah odstránenia stavby s odkazom na neexistujúce (zrušené) rozhodnutie, 2/ prvostupňový stavebný úrad sa nevysporiadal s námietkami účastníkov konania a odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa náležitosti podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, 3/ uložil prvostupňovému stavebnému úradu, aby zabezpečil stanovisko príslušného orgánu štátnej vodnej správy.

XX. Na uvedené zrušujúce rozhodnutie OÚ BB nadväzovalo rozhodnutie Obce N. N. J. X/XXXX (M. J. M..XX/XXXX) zo dňa 27.06.2018 (už spadajúce do rozhodného obdobia pre toto súdne konanie) o nariadení odstránenia stavieb. Toto rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím OÚ BB č. D./XXXXXX-X zo dňa 15.05.2019, kde odvolací správny orgán 1/ poukázal na to, že prvostupňový stavebný úrad nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou, 2/ nepožiadala o stanovisko príslušný orgán štátnej vodnej správy tak, ako mu to nadriadený orgán uložil v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí, 3/ napriek upozorneniu v predošlom zrušujúcom rozhodnutí prvostupňový stavebný úrad rozhodol len o námietkach jedného účastníka konania, a aj to nedostatočne, pričom o námietkach vznesených ďalšími účastníkmi konania stavebný úrad nerozhodol, 4/ prvostupňový stavebný úrad opäť uložil odstrániť stavby v rozsahu podľa neexistujúceho rozhodnutia.

48. Na základe uvedeného súd konštatuje, že stavebný úrad – Obec N. N. pri vydaní rozhodnutia zo dňa 27.06.2018 zjavne nerešpektoval pokyny nadriadeného správneho orgánu (konal zjavne v rozpore s § 59 ods. 3 Správneho poriadku), konal nesústredene a v rozpore s právnou úpravou, čo viedlo k opätovnému zrušeniu jeho rozhodnutia. Súd konštatuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesústredená a neefektívna (zmätočná) činnosť orgánov verejnej moci môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Za daných okolností postup Obce N. N. smerujúci k vydaniu uvedeného rozhodnutia, ktoré nemohlo obstáť v inštančnom postupe, viedol k vzniku ďalších zbytočných prieťahov v správnom konaní a jedná sa teda o nesprávny úradný postup.

49. Ďalším krokom Obce N. N. bolo vydanie oznámenia zo dňa 11.03.2020 o začatí „opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby“. Na tento postup obce nadväzovalo (na základe podnetu žalobcov) jednak upozornenie nadriadeného orgánu – OÚ BB zo dňa 12.05.2020, že prvostupňový stavebný úrad má pokračovať v začatom konaní o odstránení stavby, ktoré dosiaľ nie je ukončené, pridržať sa skôr vydaných rozhodnutí OÚ BB, Ministerstva dopravy a výstavby SR, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a rešpektovať ich právny názor. Zároveň nasledovalo vykonanie dozoru zo strany Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, pričom z jej prípisu zo dňa 28.05.2020 vyplýva, že 1/ považovala postup Obce N. N. spočívajúci v začatí nového opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby za zarážajúci, keďže stále nie je ukončené už začaté konanie o odstránení stavby, 2/ vo veci vedenej pod sp. zn. X/XXXX (M. J. XX/XXXX) nebolo doposiaľ rozhodnuté, stavebný úrad vo veci nekonal, na základe toho bolo podané Obci N. N. upozornenie prokurátora č. k. F. XX/XX/XXXX-XX na porušovanie § 3 ods. 1, ods. 4 Správneho poriadku s poukazom na § 49, § 59 ods. 3 Správneho poriadku, ako aj § 88a ods. 2 Stavebného zákona, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy jeho nečinnosťou v konaní o odstránení stavieb, 3/ taktiež bolo Obci N. N. ako stavebnému úradu podané upozornenie prokurátora č. k. Pd XX/XX/XXXX-3 na porušovanie § 3 ods. 1, ods. 4 Správneho poriadku, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy v opakovanom konaní o dodatočnom povolení stavby. Uvedené úkony viedli k tomu, že Obec N. N. rozhodnutím zo dňa 23.07.2020 zastavila uvedené opakované konanie o dodatočnom povolení stavby.

50. Vychádzajúc z uvedených záverov nadriadených, resp. dozorných orgánov súd konštatuje, že Obec N. N. začatím „opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby“ konala v rozpore s právnymi predpismi (citovanými predovšetkým v označenom upozornení prokurátora), a v konečnom dôsledku opätovne konania a neefektívne (zmätočne), čím spôsobila ďalšie zbytočné prieťahy v správnom konaní o odstránení stavby, t.j. dopustila sa nesprávneho úradného postupu.

51. Následne Obec N. N. rozhodnutím zo dňa 15.07.2020 nariadila odstránenie stavieb. Toto rozhodnutie bolo opätovne zrušené rozhodnutím nadriadeného orgánu č. D./XXXXXX-XXX zo dňa 15.12.2020, kde odvolací správny orgán 1/ poukázal na to, že prvostupňový stavebný úrad nepostupoval v súlade s platnou právnou úpravou, 2/ opätovne napriek viacerým predošlým upozorneniam sa nevysporiadal s

relevantnými námietkami účastníkov konania, 3/ pokračoval v konaní bez administratívneho spisu, ktorý si mal vyžiadať.

XX. Na základe uvedeného súd konštatuje, že pri vydaní rozhodnutia zo dňa 15.07.2020 sa stavebný úrad – Obec N. N. dopustil nesprávneho úradného postupu, keď nerešpektoval pokyny nadriadeného správneho orgánu, opätovne konal nesústreďene a v rozpore s právnou úpravou, čo viedlo k opätovnému zrušeniu jeho rozhodnutia, čím v predmetnom administratívnom konaní opätovne došlo k vzniku zbytočných prieťahov.

53. Medzitým postup Obce N. N. spočíval v tom, že dňa 30.09.2020 oznámila výkon štátneho stavebného dohľadu v predmetnej lokalite na deň 15.10.2020. Z vykonaného dozoru zo strany Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom (pripis OP zo dňa 06.04.2021) vyplýva, že 1/ prvostupňový stavebný úrad, ktorému bol vrátený spisový materiál dňa 13.01.2021, následne vo veci nekonal s odôvodnením, že nedisponoval kompletným spisom, hoci OÚ BB poukázal na to, že stavebný úrad si má zabezpečiť kompletný administratívny spis. Prokuratúra konštatovala, že prvostupňový stavebný úrad po zrušení rozhodnutia o odstránení stavieb zo dňa 15.07.2020 a vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie nevykonal žiadny úkon s tým, že napriek viacerým upozorneniam prokurátora v predmetnej veci možno opätovne konštatovať nečinnosť stavebného úradu. 2/ Pokiaľ sa jedná o vykonanie štátneho stavebného dohľadu dňa 15.10.2020, z predložených písomností obcou nevyplývalo kto, kedy a aké úpravy v predmetnom areáli vykonal, pričom z nich nie je zrejmé, či k vykonaniu štátneho stavebného dohľadu vôbec došlo, keďže v spise sa nenachádzal žiadny záznam (zápisnica) zo štátneho stavebného dohľadu, ktorý bol poverený zamestnanec povinný vyhotoviť s poukazom na § 22 ods. 1 Správneho poriadku. Prokuratúra konštatovala, že D. N. N. boli opätovne podané viaceré upozornenia prokurátora, okrem iného pod sp. zn. F. XX/XX/XXXX pre porušenia § 3 ods. 1, ods. 4, § 49 Správneho poriadku a § 88a ods. 2 Stavebného zákona, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy v konaní o odstránení stavieb jeho nečinnosťou.

54. Vychádzajúc z uvedených záverov dozorného orgánu súd konštatuje, že Obec N. N. sa dopustila zbytočných prieťahov v predmetnom administratívnom konaní, keď po vrátení veci na ďalšie konanie zo strany OÚ BB od 13.01.2021 vo veci nekonal a nezabezpečila si bezodkladne potrebný administratívny spis. Pokiaľ obec tvrdila, že v období medzi vydaním jej rozhodnutia zo dňa 15.07.2020 a jeho zrušením dňa 15.12.2020 nariadila na deň 15.10.2020 vykonanie štátneho stavebného dohľadu na mieste samom, prokuratúra konštatovala, že nie je zrejmé či sa vôbec tento vykonal a s akými výsledkami, keďže zo strany obce došlo k porušeniu povinnosti vyhotoviť o tomto úkone relevantný záznam, resp. zápisnicu v zmysle § 22 ods. 1 Správneho poriadku. Žalobcovia pritom v žalobe uviedli, že ich splnomocnenému zástupcovi nebola umožnená účasť pri štátnom stavebnom dohľade, tento bol činnosťou prvostupňového stavebného úradu zmarený a jeho výsledky nie sú známe. Súd teda konštatuje, že zo strany obce došlo opäť k nesprávnemu úradnému postupu, keď riadne nevykonala, resp. minimálne nezdokumentovala štátny stavebný dohľad a ako konštatovala aj prokuratúra, dopustila sa opakovanej neodôvodnenej nečinnosti a zapríčinila zbytočné prieťahy v prebiehajúcom konaní o odstránení stavieb.

55. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že postup Obce N. N. spadajúci ešte do rozhodného obdobia pre toho súdne konanie (do dňa 29.03.2021) viedol následne k vydaniu rozhodnutia zo dňa 03.06.2021, ktorým obec zastavila konanie o dodatočnom povolení stavebných úprav. Toto rozhodnutie bolo následne takisto zrušené rozhodnutím OÚ BB zo dňa 06.12.2021, kde odvolací správny orgán okrem iného konštatoval, že prvostupňový stavebný úrad zastavil konanie o dodatočnom povolení stavby, hoci žiadne takéto konanie nie je vedené, pričom stále nijako neukončil začaté konanie o odstránení stavby. Navyše z odôvodnenia rozhodnutia, ani zo zápisnice zo štátneho stavebného dohľadu (ktorý mal byť uskutočnený dňa 27.05.2021) nebolo zrejmé, či sú stavby odstránené, pretože z fotodokumentácie vyplývalo, že stavby odstránené nie sú.

56. Na základe uvedeného súd konštatuje, že prvostupňový stavebný úrad konal neefektívne až do konca žalovaného obdobia (do 29.03.2021 vrátane), keď jeho konanie opätovne viedlo k vydaniu zmätočného rozhodnutia, čo značí o trvajúcich zbytočných prieťahoch v administratívnom konaní, zakladajúcich jeho nesprávny úradný postup.

57. Nesprávny úradný postup Obce N. N. bol v danom prípade podľa názoru súdu preukázaný a spočíva konaní obce spôsobom, ktorý nebol v súlade so zákonom, nakoľko táto sa pri uskutočňovaní úkonov v konaní o odstránení stavby dopustila porušenia pravidiel ustanovených v Správnom poriadku v ust. § 3 ods. 1 (povinnosť postupovať v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi),

§ 3 ods. 4 (povinnosť konať svedomite a zodpovedne, vybaviť vec včas a bez zbytočných prieťahov), § 59 ods. 3 (viazanosť právnym názorom odvolacieho orgánu), ako aj § 49 (povinnosť rozhodnúť v zákonnej lehote 30 dní, resp. v zložitých prípadoch najneskôr v lehote 60 dní). K uvedenému došlo tým, že správny orgán v konaní nepostupoval v súlade so zákonom, neriadil sa záväzným právnym názorom odvolacieho orgánu a nekonal bez zbytočných prieťahov. K uvedeným záverom súd dospel predovšetkým na základe výsledkov vybavenia žiadostí žalobcov o prešetrenie úradného postupu stavebného úradu dozorujúcou prokuratúrou, ktorá vyslovene konštatovala nečinnosť stavebného úradu, nesústredenosť jeho konania a prieťahy v konaní, pričom uvedené pochybenia boli opakovane jednoznačne konštatované aj v rozhodnutiach odvolacieho správneho orgánu. Je potrebné zdôrazniť, že zistené relevantné pochybenia Obce N. N. v danom prípade nespočívajú v nesprávnom vyhodnotení podmienok pre vydanie rozhodnutia, ale v porušení základného procesného predpisu upravujúceho jej postup v správnom konaní pri výkone prenesenej pôsobnosti štátnej správy.

58. Argumenty intervenienta, že žalobcom žiadna škoda na ich právach a právom chránených záujmoch nevznikla, nakoľko prevádzka drevovýroby je dlhšiu dobu nefunkčná, neohrozuje ich hlukom, či prachom, resp. že sa nestarajú riadne o svoj majetok, sú právne neopodstatnené vo vzťahu k posúdeniu existencie nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej správy. Ani obrana intervenienta v tom smere, že prieťahy v konaní spôsobili žalobcovia svojimi podaniami, námietkami a sťažnosťami, z ktorého dôvodu stavebné konanie trvá takú dlhú dobu, nie je namieste. Pochybenie stavebného úradu (Obce N. N.) spočíva v nesústredenej a neefektívnej činnosti pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu, čím zapríčinili porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobcovia ako účastníci daného stavebného konania realizovali svojimi podaniami len ich ústavou garantované oprávnenia účastníkov konania, ktoré im vyplývajú z platných právnych predpisov o stavebnom konaní. Je úlohou orgánu verejnej správy vysporiadať sa so všetkými relevantnými tvrdeniami a námietkami účastníkov konania, dostatočne zistiť a vyhodnotiť skutkový stav veci, tento právne posúdiť a vydať rozhodnutie, ktoré aj v prípade podania opravných prostriedkov obstojí v inštančnom postupe. Procesný postup stavebného úradu – Obce N. N. nebol (ako bolo konštatované vyššie) v súlade s právnymi predpismi.

59. Súd mal teda preukázať existenciu prvej podmienky pre vznik nároku žalobcov na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej správy.

60. Žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených trovách, ktoré im vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávne úradnému postupu. Z uvedeného dôvodu súd skúmal, či predmetné trovy boli vynaložené účelne, či vznikli žalobcom v rozhodnom období a či tieto trovy priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom. Žalobcovia predložili podrobnú špecifikáciu ich nárokov s odkazom na úkony, ktoré žalobcovia v rozhodnom období produkovali v predmetnom správnom konaní. Obranu žalovaného, resp. intervenienta v tom smere, že účastník konania v stavebnom konaní nemá povinnosť byť zastúpený advokátom a pokiaľ využije služby právneho poradenstva, nie je možné vyvodzovať zodpovednosť štátu, súd považuje za nedôvodnú. Zákon č. 514/2003 Z.z. v ust. § 18 predpokladá náhradu škody, ktorá v sebe zahŕňa náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávne úradnému postupu. Žalobcovia ako osoby bez právneho vzdelania majú právo dať sa zastúpiť právnym zástupcom a tak hájiť svoje záujmy. Žalobcovia nie sú právnicki vzdelaní a stavebné konanie predstavuje pomerne zložitú a špecifickú právnu oblasť, preto je namieste, že sa žalobcovia rozhodli využiť ich právo na právnu pomoc v konaní pred orgánmi verejnej správy. Uvedená potreba vyplynula aj zo spôsobu vedenia stavebného konania, doby trvania tohto konania a nespočetného množstva produkovaných rozhodnutí v správnom konaní, ktoré by bez právneho vzdelania neboli schopní adekvátne zvládnuť. Aj krajský súd v prejednávanej veci považoval námietky intervenienta v tomto smere za nedôvodné s tým, že súčasne nič nebráni tomu, aby si žalobcovia uplatnili náhradu škody, prípadne aj nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu za konkrétne rozhodné obdobie aj bez toho, aby predmetné administratívne konanie bolo skončené.

61. Žalovaný, resp. intervenient namietali premlčanie uplatnených nárokov žalobcov. Podstata premlčania spočíva v oslabení subjektívneho práva o jeho právnu nárokovateľnosť, t.j. v prípade dôvodného vnesenia námietky premlčania žalovaným v súdnom konaní nemožno uplatnený nárok, resp. jeho časť rozhodnutím priznať. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje v § 19 ods. 1 subjektívnu trojročnú premlčaciu lehotu práva na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym

úradným postupom, ktorá začína plynúť okamihom, keď sa poškodený o škodu dozvedel. Aj krajský súd v prejednávanej veci uviedol, že pri stanovení počiatku plynutia premlčacej doby je potrebné vziať do úvahy vedomosť poškodeného o vzniku škody, pričom táto škoda musí reálne aj vzniknúť v majetkovej sfére poškodeného. Vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia teda súd zastáva názor, že premlčacia doba začína u jednotlivých čiastkových nárokov plynúť vtedy, keď došlo k zmenšeniu majetku príslušného žalobcu, t.j. dňom úhrady príslušných vyúčtovaných úkonov právnej služby právnomu zástupcovi. Dňom zaplatenia jednotlivých fakturovaných súm za príslušné vykonané úkony právnej služby vznikne príslušnému žalobcovi škoda v majetkovej sfére.

62. Zároveň je potrebné zohľadniť predĺženie týchto premlčacích lehôt, a to primárne v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého premlčacia lehota neplynie (spočíva) počas predbežného prerokovania nároku odo dňa podania žiadosti až do skončenia prerokovania. V prejednávanej veci teda premlčacia lehota spočívala v období od 29.03.2021 (kedy žalobcovia podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody) do 09.06.2021 (kedy bolo vydané negatívne stanovisko žalovaného), t.j. spolu premlčacia lehota z tohto dôvodu spočívala 73 dní. Okrem toho je potrebné vziať do úvahy právnu úpravu v podobe zákona č. 62/2020 Z.z., na ktorý žalobcovia poukazovali a vo vzťahu ku ktorému krajský súd v zrušujúcom uznesení zo dňa 06.11.2023 uvádza právny názor, ktorý však bol prekonaný neskoršou ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. K uvedenému súd odkazuje napr. na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/28/2023 zo dňa 19.03.2025 (odkazujúce na skoršie rozhodnutia NS SR s obdobnými závermi), ako aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 249/2025 zo dňa 17.06.2025, z ktorého vyplýva, že v súlade so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je taký výklad § 1 písm. a) a § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z., podľa ktorého od 27.03. do 30.04.2020 a od 19.01. do 28.02.2021 neplynuli nielen premlčacie doby, ktoré by inak v týchto obdobiach uplynuli, ale aj premlčacie doby, ktoré v týchto obdobiach plynuli. Uvedené obdobie v trvaní celkovo 76 dní v celosti spadá do žalovaného obdobia v teraz prejednávanej veci. Celkovo teda premlčacie lehoty vo vzťahu k jednotlivým žalobcami uplatneným nárokom spočívali, t.j. predlžujú sa o celkovo 149 dní (73 + 76 dní).

63. Súd vychádzajúc z predloženého vyčíslenia trov právneho zastúpenia, po zohľadnení a vyhodnotení argumentov strán sporu priznal žalobkyni 1/ náhradu škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia nasledovne:

1. žiadosť o územnoplánovaciú informáciu zo dňa 02.05.2018 (č.l. 193), realizované právny zástupcom Q. O. U., M., čo vyplýva

a) z faktúry/vyúčtovania zo dňa 09.05.2018 (č.l. 196), v ktorej bolo žalobkyni 1/ účtované vypracovanie žiadosti o územnoplánovaciú informáciu, pričom túto faktúru žalobkyňa 1/ uhradila 17.05.2018 (č.l. 198), b) z faktúry/vyúčtovania zo dňa 04.06.2018 (č.l. 197), v ktorej bolo žalobkyni 1/ účtované vypracovanie žiadosti o územnoplánovaciú informáciu ohľadom susedných pozemkov vo vlastníctve spoločnosti P., a to vo výške 35,- Eur, pričom túto faktúru žalobkyňa 1/ uhradila 30.08.2018 (č.l. 198pv).

U tohto čiastkového nároku na náhradu škody súd konštatuje, že pokiaľ bola časť príslušných trov právneho zastúpenia žalobkyňou 1/ uhradená dňa 17.05.2018, týmto dňom začala plynúť premlčacia lehota vo vzťahu k tejto časti, ktorá by uplynula dňa 17.05.2021. Aj po zohľadnení vyššie uvedeného predĺženia premlčacej lehoty o celkovo 149 dní, počas ktorých spočívala, táto lehota uplynula pred 29.10.2021, kedy bola podaná žaloba. Súd preto považoval za premlčanú časť uplatneného nároku na náhradu škody, ktorá žalobkyni vznikla dňa 17.05.2018. Pokiaľ bolo následne preukázané, že za vypracovanie predmetnej žiadosti žalobkyňa 1/ uhradila svojmu právnomu zástupcovi aj odmenu vo výške 35,- Eur dňa 30.08.2018, v tejto časti súd jej nárok nepovažoval za premlčaný, pretože už pri predĺžení premlčacej lehoty (ktorá by skončila dňa 30.08.2021) o dobu, počas ktorej prebiehalo predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (73 dní) v zmysle § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je zrejmé, že premlčacia lehota neuplynula pred podaním žaloby. S poukazom na § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. by žalobkyňa mala nárok na náhradu vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta, čomu by v danom prípade zodpovedala suma 96,07 Eur (tarifná odmena 70,85 Eur v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. + režírný paušál 9,21 Eur v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky + 20 % DPH). Keďže však žalobkyňa preukázala v súvislosti s týmto úkonom zaplatenie len sumy 35,- Eur, súd jej priznal náhradu v tejto výške.

2. odvolanie zo dňa 06.08.2018 (č.l. 122) – právny zástupca P. P. C. – faktúra zo dňa 16.08.2018 (č.l. 199), ktorú žalobkyňa 1/ uhradila dňa 31.08.2018 (č.l. 199pv) v celkovej výške 546,- Eur. S prihliadnutím

na predĺženie premlčacej lehoty o obdobie predbežného prerokovania nároku (viď vyššie) nárok nie je premlčaný. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu vo výške 96,07 Eur (tarifná odmena 70,85 Eur v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. + režijný paušál 9,21 Eur v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky + 20 % DPH). Jednalo sa o odvolanie proti rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 27.06.2018, ktoré bolo následne zrušené nariadeným orgánom a v súvislosti s ktorým súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

3. doplnenie odvolania zo dňa 03.04.2019 (č.l. 130) – právny zástupca P. P. C. – faktúra zo dňa 04.04.2019 (č.l. 200), ktorú žalobkyňa 1/ uhradila dňa 30.04.2019 (č.l. 200pv) vo výške 168,- Eur. Nárok nie je premlčaný, keďže žalobkyňa sa o tejto škode dozvedela vtedy, keď sa prejavila v jej majetkovej sfére, t.j. 30.04.2019, teda menej než 3 roky pred podaním žaloby (uvedené posúdenie premlčania platí aj pre všetky nasledujúce úkony právnej služby). Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu vo výške 102,22 Eur (tarifná odmena 75,38 Eur + režijný paušál 9,80 Eur + 20 % DPH). Jedná sa o vyjadrenie na základe výzvy stavebného úradu, teda bolo vykonané účelne a v súlade s daným správnym konaním, ktorého nesprávny postup je predmetom tohto konania.

4. žiadosť o poskytnutie informácií zo dňa 23.08.2019 a žiadosť o priznanie postavenia účastníkov konania zo dňa 05.09.2019 (č.l. 201-205) – právny zástupca P. P. C. – faktúra zo dňa 16.09.2019 (č.l. 206), ktorú žalobkyňa 1/ uhradila dňa 30.09.2019 (č.l. 207) vo výške 196,- Eur. Žalobkyňa by mala nárok na náhradu vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta za 2 úkony právnej služby (tarifná odmena 2 x 75,38 Eur + 2 x režijný paušál 9,80 Eur + 20 % DPH). Keďže však žalobkyňa preukázala v súvislosti s týmto úkonom zaplatenie len sumy 196,- Eur, súd jej priznal náhradu v tejto výške.

5. vyjadrenie zo dňa 03.04.2020 (č.l. 141) a vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 06.10.2020 (č.l. 168) – právny zástupca P. B. M. – faktúra zo dňa 15.10.2020 (č.l. 208), ktorú žalobkyňa 1/ uhradila dňa 26.11.2020 (č.l. 209) vo výške 720,- Eur. Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu v uplatnenej výške 2 x 92,21 Eur (tarifná odmena 81,69 Eur + režijný paušál 10,62 Eur). Jedná sa o vyjadrenie k oznámeniu Obce N. N. o začatí opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 11.03.2020 a o vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu iného účastníka konania voči rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 15.07.2020, vo vzťahu ku ktorým úkonom obce súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

64. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobkyňa 1/ v rozhodnom čase účelne vynaložila náklady na svoje právne zastúpenie v súvislosti s predmetným administratívnym konaním, ktoré zodpovedajú kritériám v § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a ktoré zároveň nie sú premlčané, v celkovej výške 613,71 Eur. Tieto náklady je možné považovať za skutočnú škodu, ktorá vznikla žalobkyni 1/ v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Obce N. N.. Príčinná súvislosť je daná tým, že žalobkyňa 1/ prostredníctvom podaní svojich právnych zástupcov poukazovala na nesprávny úradný postup Obce N. N., ktorý spočíval predovšetkým v prietahoch v správnom konaní, ako i v nerešpektovaní právnych predpisov a záväzného právneho názoru nadriadených orgánov. Je možné bez najmenších pochyb konštatovať, že pokiaľ by prvostupňový stavebný orgán konal v súlade s právnymi predpismi a nedopúšťal sa predmetných pochybení, prietahov a nečinnosti, t.j. nesprávneho úradného postupu, rozhodol by v predmetnom stavebnom konaní takým spôsobom, aby toto rozhodnutie obstálo v inštančnom postupe. Predmetný nesprávny úradný postup predstavoval *conditio sine qua non* vo vzťahu k vzniku týchto trov, keďže nebyť nesprávneho úradného postupu, predmetné konanie by muselo byť právoplatne ukončené a neboli by v ňom vykonávané neefektívne úkony a rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré museli byť následne zrušené z dôvodu porušenia zákonom stanoveného postupu a povinností. Tým došlo aj v rozhodnom období k ďalším zbytočným prietahom v administratívnom konaní, ktoré viedli k vzniku trov na strane žalobcov. V tomto smere súd považuje za preukázanú existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody na strane žalobkyne 1/ spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia. Súd preto zaviazal žalovaného na náhradu tejto škody žalobkyni 1/ vo výške 613,71 Eur a v prevyšujúcej časti až do uplatnenej sumy 683,21 Eur žalobu zamietol.

65. Obdobne súd postupoval vo vzťahu k uplatnenej náhrade škody zo strany žalobcu 2/. Vychádzajúc z predloženého vyčíslenia trov právneho zastúpenia, po zohľadnení a vyhodnotení argumentov strán sporu súd priznal žalobcovi 2/ náhradu škody za vynaložené trovy právneho zastúpenia nasledovne:

1. vyjadrenie zo dňa 05.06.2018 (č.l. 115) – právny zástupca Hudec s.r.o. (tento právny zástupca vykonával aj všetky ďalšie úkony právnej služby za žalobcu 2/) – faktúra zo dňa 11.12.2018 (č.l. 210),

ktorú žalobca 2/ uhradil dňa 04.01.2019 (č.l. 211), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 142,50 Eur. Nárok nie je premlčaný, keďže žalobca sa o tejto škode dozvedel vtedy, keď sa prejavila v jeho majetkovej sfére, t.j. 04.01.2019, teda menej než 3 roky pred podaním žaloby (uvedené posúdenie premlčania platí aj pre všetky nasledujúce úkony právnej služby vykonané za žalobcu 2/). Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 96,07 Eur (tarifná odmena 70,85 Eur + režijný paušál 9,21 Eur + 20 % DPH). Jedná sa o vyjadrenie na základe výzvy stavebného úradu zo dňa 04.05.2018 (č.l. 114), teda bolo vykonané účelne a v súlade s daným správnym konaním, ktorého nesprávny postup je predmetom tohto konania.

2. odvolanie zo dňa 30.07.2018 (č.l. 119) – faktúra zo dňa 11.12.2018 (č.l. 210), ktorú žalobca 2/ uhradil dňa 04.01.2019 (č.l. 211), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 290,- Eur. Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 96,07 Eur (tarifná odmena 70,85 Eur + režijný paušál 9,21 Eur + 20 % DPH). Jednalo sa o odvolanie proti rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 27.06.2018, ktoré bolo následne zrušené nariadeným orgánom a v súvislosti s ktorým súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

3. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 23.10.2018 (č.l. 125) – faktúra zo dňa 11.12.2018 (č.l. 210), ktorú žalobca 2/ uhradil dňa 04.01.2019 (č.l. 211), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 190,- Eur. Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 96,07 Eur (tarifná odmena 70,85 Eur + režijný paušál 9,21 Eur + 20 % DPH). Jednalo sa o vyjadrenie žalobcu 2/ k odvolaniu iného účastníka konania voči rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 27.06.2018, v súvislosti s ktorým súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

4. vyjadrenie zo dňa 22.02.2019 (č.l. 127) – faktúra zo dňa 05.12.2019 (č.l. 212), ktorú žalobca 2/ uhradil dňa 21.01.2020 (č.l. 213). Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 102,22 Eur (tarifná odmena 75,38 Eur + režijný paušál 9,80 Eur + 20 % DPH). Jedná sa o vyjadrenie na základe výzvy odvolacieho správneho úradu v prebiehajúcom odvolacom konaní, teda bolo vykonané účelne a v súlade s daným správnym konaním, ktorého nesprávny postup je predmetom tohto konania.

5. vyjadrenie zo dňa 31.03.2020 (č.l. 137) – faktúra zo dňa 04.01.2021 (č.l. 214), ktorú žalobca 2/ uhradil v dňoch 08.01.2021 a 10.02.2021 (č.l. 215), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 210,- Eur s DPH. Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 110,65 Eur (tarifná odmena 81,69 Eur + režijný paušál 10,62 Eur + 20 % DPH). Jedná sa o vyjadrenie k oznámeniu Obce N. N. o začatí opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 11.03.2020, vo vzťahu ku ktorému súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

6. podnet nadriadenému správne mu orgánu zo dňa 02.04.2020 (č.l. 139) a podnet prokuratúre zo dňa 06.04.2020 – faktúra zo dňa 04.01.2021 (č.l. 214), ktorú žalobca 2/ uhradil v dňoch 08.01.2021 a 10.02.2021 (č.l. 215), a to v súvislosti s týmito konkrétnymi úkonmi právnej služby vo výške 186,- Eur s DPH. Žalobca by mal nárok na náhradu vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta za 2 úkony právnej služby (tarifná odmena 2 x 81,69 Eur + 2 x režijný paušál 10,62 Eur + 20 % DPH). Keďže však žalobca 2/ preukázal v súvislosti s týmito úkonmi zaplatenie len sumy 186,- Eur, súd mu priznal náhradu v tejto výške. Jedná sa o podnety na vykonanie dozoru nad činnosťou prvostupňového stavebného úradu zo strany nadriadeného správneho orgánu a zo strany prokuratúry, na ktoré tieto orgány reagovali (č.l. 145, 146), konštatovali pochybenia Obce N. N., čo v konečnom dôsledku viedlo k zastaveniu opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby dňa 23.07.2020. V súvislosti so začatím opakovaného konania o dodatočnom povolení stavby súd konštatoval nesprávny úradný postup.

7. výzva na vykonanie štátneho stavebného dohľadu zo dňa 29.09.2020 (č.l. 177) a konzultácia počas obhliadky dňa 15.10.2020 – faktúra zo dňa 04.01.2021 (č.l. 214), ktorú žalobca 2/ uhradil v dňoch 08.01.2021 a 10.02.2021 (č.l. 215), a to v súvislosti s týmito konkrétnymi úkonmi právnej služby vo výške 60,- Eur s DPH. Žalobca by mal nárok na náhradu vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta (tarifná odmena 81,69 Eur + režijný paušál 10,62 Eur + 20 % DPH). Keďže však žalobca 2/ preukázal v súvislosti s týmito úkonmi zaplatenie len sumy 60,- Eur, súd mu priznal náhradu v tejto výške. Jedná sa o podnet prvostupňovému stavebnému úradu na vykonanie štátneho stavebného dohľadu v predmetnej lokalite z dôvodu, že sa tam v tom období vykonávali stavebné práce s podozrením na ich nelegálnosť.

V súvislosti s týmto štátnym stavebným dohľadom, resp. jeho priebehom a porušením zákona v súvislosti s jeho zdokumentovaním súd konštatoval nesprávny úradný postup.

8. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 29.09.2020 (č.l. 164) – faktúra zo dňa 04.01.2021 (č.l. 214), ktorú žalobca 2/ uhradil v dňoch 08.01.2021 a 10.02.2021 (č.l. 215), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 210,- Eur s DPH. Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 110,65 Eur (tarifná odmena 81,69 Eur + režijný paušál 10,62 Eur + 20 % DPH). Jednalo sa o vyjadrenie žalobcu 2/ k odvolaniu iného účastníka konania voči rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 15.07.2020, v súvislosti s ktorým súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

9. vyjadrenie v odvolacom konaní a návrh na pribratie účastníka konania zo dňa 27.11.2020 (č.l. 173) – faktúra zo dňa 04.01.2021 (č.l. 214), ktorú žalobca 2/ uhradil v dňoch 08.01.2021 a 10.02.2021 (č.l. 215), a to v súvislosti s týmto konkrétnym úkonom právnej služby vo výške 60,- Eur s DPH. Žalobca by mal nárok na náhradu vo výške zodpovedajúcej tarifnej odmene advokáta (tarifná odmena 81,69 Eur + režijný paušál 10,62 Eur + 20 % DPH). Keďže však žalobca 2/ preukázal v súvislosti s týmto úkonom zaplatenie len sumy 60,- Eur, súd mu priznal náhradu v tejto výške. Jednalo sa o vyjadrenie žalobcu 2/ v odvolacom konaní voči rozhodnutiu Obce N. N. zo dňa 15.07.2020, v súvislosti s ktorým súd vyššie konštatoval nesprávny úradný postup.

10. sťažnosť na prieťahy v konaní a podnet prokuratúre a nadriadenému správnomu orgánu zo dňa 08.03.2021 (č.l. 180), doplnený dňa 12.03.2021 – faktúra zo dňa 24.03.2021 (č.l. 216), ktorú žalobca 2/ uhradil dňa 26.03.2021 (č.l. 217), a to v súvislosti s týmito konkrétnymi úkonmi právnej služby vo výške 420,- Eur s DPH. Súd priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu vo výške 2 x 113,39 Eur (tarifná odmena 83,62 Eur + režijný paušál 10,87 Eur + 20 % DPH). Jednalo sa o upozornenie žalobcu 2/ na nečinnosť prvostupňového stavebného úradu a nedostatky pri vykonávaní miestneho zisťovania zo dňa 15.10.2020, pričom túto nečinnosť a nedostatky konštatovala aj prokuratúra a súd konštatoval v tomto smere nesprávny úradný postup prvostupňového stavebného úradu.

66. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca 2/ v rozhodnom čase účelne vynaložil náklady na svoje právne zastúpenie v súvislosti s predmetným administratívnym konaním, ktoré zodpovedajú kritériám v § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. a ktoré zároveň nie sú premlčané, v celkovej výške 1.144,51 Eur. Tieto náklady je možné považovať za skutočnú škodu, ktorá vznikla žalobcovi 2/ v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Obce N. N.. Obdobne ako u žalobkyne 1/ je príčinná súvislosť daná tým, že žalobca 2/ prostredníctvom podaní svojho právneho zástupcu poukazoval na nesprávny úradný postup Obce N. N., ktorý spočíval predovšetkým v prieťahoch v správnom konaní, ako i v nerešpektovaní právnych predpisov a záväzného právneho názoru nadriadených orgánov. Je možné bez najmenších pochyb konštatovať, že pokiaľ by prvostupňový stavebný orgán konal v súlade s právnymi predpismi a nedopúšťal sa predmetných pochybení, prieťahov a nečinnosti, t.j. nesprávneho úradného postupu, rozhodol by v predmetnom stavebnom konaní takým spôsobom, aby toto rozhodnutie obstálo v inštančnom postupe. Predmetný nesprávny úradný postup predstavoval *conditio sine qua non* vo vzťahu k vzniku týchto trov, keďže nebyť nesprávneho úradného postupu, predmetné konanie by muselo byť právoplatne ukončené a neboli by v ňom vykonávané neefektívne úkony a rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktoré museli byť následne zrušené z dôvodu porušenia zákonom stanoveného postupu a povinností. Tým došlo aj v rozhodnom období k ďalším zbytočným prieťahom v administratívnom konaní, ktoré viedli k vzniku trov na strane žalobcov. V tomto smere súd považuje za preukázanú existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody na strane žalobcu 2/ spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia. Súd preto zaviazal žalovaného na náhradu tejto škody žalobcovi 2/ vo výške 1.144,51 Eur a v prevyšujúcej časti až do uplatnenej sumy 1.281,12 Eur žalobu zamietol.

67. Žalobcovia sa domáhali aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s tým, že predmetný nesprávny úradný postup spôsobil aj negatívny zásah do ich nemajetkovej sféry. Súd po zrušení prvého rozsudku v tejto veci krajským súdom opätovne zaoberal týmito nárokmi žalobcov a dospel k záveru, aj tieto nároky sú dôvodné, pričom pokiaľ sa jedná o výšku, súd zohľadnil názor krajského súdu, ktorý posúdil ani nedôvodné námietky žalobcov vo vzťahu k tomu, že by im mala byť priznaná vyššia suma, než v prvom rozsudku. Pri posudzovaní tohto nároku je potrebné zohľadniť kritériá vyplývajúce z § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. najmä osoby poškodených žalobcov, ich doterajší život, prostredie, v ktorom žijú a

pracujú, závažnosť vzniknutej ujmy a okolností jej vzniku, závažnosť jej následkov v súkromnom živote, resp. spoločenskom uplatnení žalobcov.

XX. Súd nepovažoval za relevantnú argumentáciu žalovaného a intervenienta vo vzťahu k príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy na strane žalobcov v tom smere, že problematická mala byť najmä prevádzka píly, ktorá ustala už v roku 2012 a že teda žalobcom nič nebráni užívať nehnuteľnosť od roku 2012 v tom smere, že už nie sú rušení činnosťou píly, hlukom, prachom a pod. Uvedené okolnosti totiž nepredstavovali primárne zdôvodnenie vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcov. Žalobkyňa 1/ argumentovala, že v N. N. vlastní rodičovskú nehnuteľnosť, ku ktorej má určitý citový vzťah a že celé predmetné dlhotrvajúce správne konanie sa vedie kvôli tomu, že má za to, že v rozpore s právnou úpravou v susedstve začala priemyselná činnosť. Preto žalobcovia využili svoje právo smerujúce k tomu, aby obec, resp. príslušné orgány verejnej správy preskúmali túto činnosť a posúdili jej súlad s právnou úpravou. Tieto argumenty sú relevantné najmä vo vzťahu k posúdeniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Pokiaľ sa jedná o samotný nárok a najmä vzťah príčinnej súvislosti so zisteným nesprávnym úradným postupom stavebného úradu, a to v súvislosti s posudzovaným rozhodným obdobím, súd považuje za podstatné najmä vyjadrenia žalobkyne, v ktorých poukazovala na skutočnosť, že hoci píla v susedstve nehnuteľností žalobcov už nie je, prichádzajú stále noví vlastníci, žalobcovia nevedia čo tam idú títo vlastníci robiť, v rozhodnom období prerábali halu, aby tam vchádzali autá, žalobcovia sa stále boja aká činnosť tam bude, stále sú v strehu. Sú z toho dlhé roky vystresovaní, mysleli si, že to dávno skončí. Teda samotná žalobkyňa pri svojom výsluchu a zároveň žalobcovia vo svojich písomných vyjadreniach v priebehu konania opakovane a konzistentne poukazovali na to, že zásah do ich nemajetkovej sféry v rozhodnom období nespočíva v nemožnosti riadne užívať ich nehnuteľnosť. V prejednávanej veci a v rozhodnom období je vznik nemajetkovej ujmy daný tým, že predmetné stavebné konanie, ktorého sú žalobcovia účastníkmi, stále nie je skončené s tým, že žalobcovia nevedia ako dopadne, t.j. sú neustále a dlhodobo v neistote a strese. Osobitne súd poukazuje na skutočnosť (na ktorú vyslovene poukázali aj žalobcovia), že podľa verejne dostupných údajov z Obchodného registra predmetné nehnuteľnosti v susedstve nehnuteľností žalobcov od roku 2020 doposiaľ vlastní spoločnosť P., U., ktorá má okrem iného v predmete činnosti opracovanie drevnej hmoty a výrobu komponentov z dreva. Je teda zrejmé, že práve v priebehu rozhodného obdobia (v roku 2020) predmetné nehnuteľnosti opäť zmenili majiteľa a to na obchodnú spoločnosť, ktorá má v predmete činnosti opäť práve drevovýrobu, pričom práve takáto činnosť a z nej vyplývajúce obťažujúce faktory boli primárnym dôvodom, prečo bolo samotné konanie pred stavebným úradom pôvodne iniciované. Žalobcovia v rozhodnom období stále a dlhodobo nevedeli (a doposiaľ nevedia), či v susedstve ich nehnuteľností opäť nebude prevádzkovaná drevovýroba, resp. iná rušivá priemyselná činnosť. V uvedenej neistote a strese sú pritom žalobcovia práve preto, že v rozhodnom období nebolo (a doposiaľ nie je) skončené administratívne stavebné konanie, ktorého výsledkom by malo byť práve rozhodnutie o tom, či vôbec majú alebo nemajú byť v susedstve nehnuteľností žalobcov predmetné priemyselné stavby, prípadne za akých podmienok majú prebiehať stavebné práce a stavebné úpravy, resp. v širšom zmysle priemyselná činnosť v danej lokalite. Zásah do nemajetkovej a osobnostnej sféry žalobcov teda vzniká (a vznikal v rozhodnom období) práve v podobe neistoty a obáv v tom smere, či a aká (priemyselná) činnosť má v ich susedstve v budúcnosti prebiehať. Pokiaľ by predmetné stavebné konanie bolo skončené s výsledkom, že v susedstve nehnuteľností žalobcov budú priemyselné stavby a prevádzka, žalobcovia by aspoň vedeli „na čom sú“. Žalobcovia to však nevedia práve preto, že orgány stavebnej správy dosiaľ nevydali také rozhodnutie, ktoré by spĺňalo všetky náležitosti a mohlo nadobudnúť právoplatnosť. Na základe uvedeného má súd za to, že práve konštatovaný nesprávny úradný postup stavebného úradu v predmetnej veci zasahuje do nemajetkovej sféry žalobcov, do ich života takým spôsobom, že to napĺňa kritériá dané zákonom č. 514/2003 Z.z. tým, že vznikajú následky v ich súkromnom živote. Ich pôvodom je práve nesprávny úradný postup, ktorého hlavným prejavom je doposiaľ neskončené administratívne konanie, v ktorom žalobcovia dlhé roky predostierajú argumenty a domáhajú sa v súlade s predpismi ochrany ich práv a záujmov, napriek tomu dosiaľ nedostali odpoveď v podobe právoplatného rozhodnutia orgánov stavebnej správy. Nebolo sporné, že aktuálne konanie o odstránení stavieb (ktoré nadväzovalo na predošlé konanie týkajúce sa povoľovania stavieb) prebieha už cca 15 rokov a v rozhodnom období trvalo už približne 8 až 11 rokov. Je pochopiteľné, že vedenie tohto konania okrem už uvedenej neistoty, frustrácie a obáv z ďalšieho vývoja situácie je na strane žalobcov spojené s potrebou venovať sa tomuto konaniu a hájiť svoje záujmy prostredníctvom príslušných procesných úkonov. Uvedené okolnosti, ktoré sa prejavovali aj práve v rozhodnom období s poukazom na vyššie podrobne analyzovaný priebeh predmetného administratívneho konania a z neho dovedený nesprávny úradný postup orgánu verejnej správy, by ako

dostatočne intenzívny zásah nepochybne vnímala každá osoba v postavení žalobcov. Títo sú neustále zaťažovaní procesnými úkonmi, ktoré musia v záujme ochrany svojich práv a záujmov realizovať samostatne, resp. prostredníctvom svojich právnych zástupcov, čo je spojené so zhromažďovaním rôznych dôkazov, študovaním rôznych rozhodnutí a podaní, právnych predpisov, zúčastňovaním sa (či už osobne alebo telefonicky) rokovaní s ich právnyimi zástupcami a pod. Prejavilo sa to aj v ich súkromnom živote, keďže aj doma sa neustále rozprávajú a riešia uvedené konanie, ktoré malo byť už dávno skončené. Ako ujmu vnímajú aj samotnú skutočnosť, že správny orgán nie je schopný vec skončiť a vo veci rozhodnúť. Konanie trvá viac než 20 rokov, jedná sa z ich pohľadu o nekonečný spor, ktorý im zničil život, pretože im neprimerane zasahuje do života a je pre nich psychickou záťažou. Uvedené zásahy uvádzali obaja žalobcovia, pričom u žalobcu 2/ (z dôvodu nemožnosti jeho výsluchu kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu) súd prihliadol najmä na jeho písomné vyjadrenia v priebehu konania (činené prostredníctvom jeho právneho zástupcu), ako aj na jeho výsluch v konaní sp. zn. 22C/13/2019, ktoré sa týkalo bezprostredne predchádzajúceho rozhodného obdobia s tým, že je možné dovodiť, že k obdobným zásahom dochádzalo u žalobcov aj naďalej s poukazom na naďalej trvajúci nesprávny úradný postup stavebného úradu.

69. Súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcov v tom, že v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Je skutočne potrebné prisvedčiť tomu, že porušenie procesného postupu, zákonnej úpravy a povinností zo strany prvostupňového stavebného úradu bolo konštatované už nespočetný počet krát v rozhodnutiach príslušných nadriadených a dozorných orgánov, a to niekoľko krát aj v rozhodnom období od 27.03.2018 do 29.03.2021, ako bolo detailne uvedené vyššie. Uvedené konštatovanie porušenia práva zjavne nevedlo k náprave, naopak zásahy do nemajetkovej sféry žalobcov v podobe nesprávneho úradného postupu naďalej pokračovali. Pokiaľ sa jedná o prípadné ospravedlnenie žalobcom, žalovaný ani intervenient sa žalobcom nijako neospravedlnili a ani len netvrdili, že by to mienili urobiť.

70. Pokiaľ sa jedná o namietané premlčanie vo vzťahu k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch, s poukazom na pôvod zásahov do osobnostnej sféry žalobcov v nesprávnom úradnom postupe a vyššie uvedený charakter týchto zásahov, spočívajúci najmä v dlhodobej frustrácii, neistote a odôvodnených obavách žalobcov, je zrejmé, že tieto zásahy nemajú jednorazový charakter, u ktorého by bolo možné ustáliť konkrétny okamih ich vzniku, ale majú charakter trvácich zásahov, ku ktorým dochádza kontinuálne v príčinnej súvislosti a naďalej prebiehajúcim neskončeným administratívnym konaním, v ktorom aj v rozhodnom období došlo k neprávnomu úradnému postupu. Súd preto ustálil, že počiatok plynutia premlčacej lehoty vo vzťahu k žiadanej náhrade nemajetkovej ujmy nastáva kontinuálne každým dňom trvania nesprávneho úradného postupu, ktorý je daný najmä nečinnosťou, resp. neefektívnou činnosťou stavebného úradu vedúcou k vzniku zbytočných prietahov. S poukazom na dátum podania žaloby 29.10.2021 a vyššie rozobraté predĺženia premlčacích lehôt spolu o 149 dní nie sú premlčané tie (kontinuálne trvajúce) zásahy do osobnostnej sféry žalobcov, ku ktorým došlo po 02.06.2018 (3 roky pred podaním žaloby = 29.10.2018; + ďalších 149 dní spätne = 02.06.2018). Je teda zrejmé, že nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy nie sú premlčané za takmer celé žalované obdobie. Pritom už rozhodnutie Obce N. N. zo dňa 27.06.2018 (v ktorom nerešpektovala právny názor nadriadeného správneho orgánu a konala v rozpore so zákonom) a ktoré opäť vyvolalo u žalobcov frustráciu a potrebu brániť svoje záujmy príslušnými procesnými úkonmi, spadá do nepremilčanej časti rozhodného obdobia pre účely posúdenia žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy.

71. Pokiaľ sa jedná o samotnú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, súd zohľadnil osoby žalobcov, ich doterajší život, závažnosť vznikutej ujmy, okolnosti, za ktorých k nej došlo a závažnosť následkov, ktoré vznikli v ich súkromnom živote. Z pohľadu primeranosti súd musí vziať do úvahy, že jedná sa v prejednávanej veci o rozhodné obdobie v trvaní cca 3 roky, počas ktorých došlo k niekoľkým úkonom, resp. nečinnosti zakladajúcim nesprávny úradný postup, s prihliadnutím na podstatnú skutočnosť, že predmetné správne konanie stále nebolo skončené. Treba zohľadniť aj primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k iným finančným kompenzáciám zásahov do nemajetkovej sféry osôb a jej výšku stanoviť tak, aby nevytvárala priestor pre obohacovanie sa žalobcov. Táto náhrada by mala predstavovať „spravodlivé zadosťučinenie“. Primárnou funkciou náhrady je funkcia satisfakčná, teda primerane a s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, optimálne a tým účelne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu.

72. Súd prihladol aj na skutočnosť, že žalobcom bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu v tom istom správnom konaní za predchádzajúce obdobie v konaní sp. zn. 22C/13/2019, a to žalobkyni 1/ vo výške 3.000,- Eur a žalobcovi 2/ vo výške 2.000,- Eur. Súd zohľadnil, že žalobcovia už boli z titulu nesprávneho úradného postupu v predchádzajúcom období odškodnení uvedenými sumami, a teda aby suma náhrady nemajetkovej ujmy priznaná v tomto konaní spolu so sumami už priznanej náhrady z predchádzajúceho konania nepresahovala finančné náhrady, ktoré priznávajú všeobecné súdy SR v iných veciach.

73. Po zohľadnení uvedených kritérií súd priznal žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 1.500,- Eur a žalobcovi 2/ vo výške 1.000,- Eur, ktoré súd považuje za primerané okolnostiam prípadu, závažnosti vzniknutej ujmy na ich právach, ako aj závažnosti následkov, ktoré vznikli v ich súkromnom živote. Súd pri posudzovaní závažnosti následkov vzniknutých v živote žalobcov, ako aj pri posudzovaní závažnosti okolností, za ktorých k ujme na ich právach došlo zohľadnil aj súdnu prax, vrátane posúdenia charakteru a rozsahu zásahov, ku ktorým došlo. Treba konštatovať, že zásah do osobnostnej sféry, rodinného a súkromného života v podobe obáv, pocitov neistoty a frustrácie z neskončeného stavebného konania, ktoré by malo stanoviť charakter využitia územia susediaceho s rekreačnou nehnuteľnosťou žalobcov, hoc aj trvajúceho neúmerne dlhú dobu a charakterizovaného opakovaným nesprávnym úradným postupom, nemožno z hľadiska jeho intenzity a následkov porovnať so zásahom spočívajúcim napr. v strate blízkej osoby z dôvodu jej úmrtia pri dopravnej nehode, prípadne iných závažných zásahoch prejavujúcich sa napr. vo sfére zdravia alebo ľudskej dôstojnosti. Tomu musí zodpovedať aj výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, kedy je zrejmé, že naposledy menované negatívne zásahy, ktorých intenzita do osobnostnej sféry jednotlivcov je objektívne väčšia, sú spravidla odškodňované vyššou sumou náhrady nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil osobný vzťah žalobkyne 1/ k danej lokalite, jej väčšiu citovú angažovanosť vo veci s poukazom na to, že sa jedná o jej rodičovskú nehnuteľnosť, čo odôvodňuje predpoklad o intenzívnejšom pociťovaní negatívnych dôsledkov vyššie popísaného nesprávneho úradného postupu. Tiež súd zohľadnil výšku spoluvlastníckeho podielu žalobcov k nehnuteľnostiam v rozhodnom období (žalobkyňa 1/ v podiele 2/3 a žalobca 2/ v podiele 1/3). Priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd považuje za primeranú vo vzťahu k charakteru, intenzite a pôvodu zásahov do osobnostnej sféry jednotlivých žalobcov. Pokiaľ žalobcovia žiadali priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy, súd žalobu v prevyšujúcej časti nepovažoval za dôvodnú a zamietol ju.

74. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

75. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a 2 CSP na základe zásady úspechu. Predmetom konania bolo viacero uplatnených nárokov so samostatným skutkovým aj právnym charakterom (náhrada majetkovej škody na jednej strane, nemajetková ujma na strane druhej). Preto je nevyhnutné osobitne rozhodnúť o nároku na náhradu trov podľa výsledku konania ohľadne každého z uplatnených nárokov. Z titulu majetkovej škody sa žalobkyňa 1/ domáhala zaplatenia sumy 683,21 Eur a bola jej priznaná suma 613,71 Eur. Žalobkyňa 1/ bola teda ohľadom tohto nároku v konaní úspešná v rozsahu 89,83 % uplatneného nároku a neúspešná v rozsahu 10,17 %. Súd preto priznal žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania o zaplatenie majetkovej škody voči žalovanému v rozsahu 79,66 % (89,83 % - 10,17 %). Z titulu majetkovej škody sa žalobca 2/ domáhal zaplatenia sumy 1.281,12 Eur a bola mu priznaná suma 1.144,51 Eur. Žalobca 2/ bol teda ohľadom tohto nároku v konaní úspešný v rozsahu 89,34 % uplatneného nároku a neúspešný v rozsahu 10,66 %. Súd preto priznal žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov konania o zaplatenie majetkovej škody voči žalovanému v rozsahu 78,68 % (89,34 % - 10,66 %).

76. Pokiaľ sa jedná o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, výška plnenia, ktoré bolo žalobcom priznané, závisela od úvahy súdu. V tejto súvislosti dáva súd do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 56/2017 zo dňa 08.02.2017, zo záverov ktorého vyplýva, že ani nová právna úprava v podobe Civilného sporového poriadku nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa dovtedajšej úpravy (§ 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku). Žalobcovia boli v konaní úspešní čo do základu uplatneného nároku a pokiaľ im súd

na základe vlastnej úvahy nepriznal náhradu nemajetkovej ujmy v celej uplatnenej výške, nemožno to z procesného hľadiska považovať za ich neúspech v konaní. Z uvedených dôvodov súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v časti zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že pri rozhodovaní o konkrétnej výške náhrady trov konania zohľadní súd v tejto časti výšku priznaného plnenia. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

19C/36/2021

– 2 –

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, pričom podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
 1. sa týkajú procesných podmienok,
 2. sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
 3. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
 4. ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.